



EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 23.1.2008
KOM(2008) 16 lõplik

2008/0013 (COD)

Ettepanek

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi

(komisjoni esitatud)

{KOM(2008) 30 lõplik}
{SEK(2008) 52}
{SEK(2008) 53}
{SEK(2008) 85}

SELETUSKIRI

1. SISSEJUHATUS

1. jaanuaril 2005 käivitati Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteem. Kõnealune süsteem on ELi kliimapoliitika võimsaim ning olulisim vahend¹, kuna see võimaldab saavutada heitkoguste absoluutse vähendamise majanduslikult tõhusal viisil.

ELi heitkogustega kauplemise süsteemi I etapis (2005–2007) kehtestati edukalt üle kogu ELi tasuta kauplemine saastekvootidega, loodi vajalik infrastruktuur heidete seireks, aruandluseks ja tõendamiseks, sh registrid, ning tänaseks on selle täitmise kaks tsüklit edukalt lõpetatud. See on muutunud maailma suurimaks ühtseks süsinikuturuks, mis moodustab ülemaailmse süsinikuturu mahust 67 % ja väärtusest 81 %, ² ning on samuti toimunud ülemaailmse heitkoguste vähendamise ühikute turu tõukejõuna, olles seeläbi ajendanud heitkoguste vähendamise projektidega seotud investeeringuid, mis seovad tänapäeval kaudselt ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga 147 riiki ühisrakenduse või puhta arengu mehhanismi projektide kaudu.

ELi heitkogustega kauplemise süsteemi I etapis saavutatud keskkonnavalased tulemused oleksid võinud olla paremad, kuid olid piiratud mõne liikmesriigi ja sektori liigse saastekvootide eraldamise tõttu, mis on peamiselt tingitud prognooside usaldamisest ja heitkoguste kohta tõendatud andmete puudumisest. Kui kõnealused andmed kätte saadi, korrigeerus saastekvootide turuhind kiiresti, mis näitas veenvalt, et süsinikuturg toimib.

Esimese kauplemisperioodi probleemsed põhimõtted ja mehhanismid ilmnisid enamikus liikmesriikide riiklikes saastekvootide eraldamise kavades ka II etapis. Tänu tõendatud andmetele heitkoguste kohta ja saadud kogemustele saab komisjon edukamalt tagada, et riiklike saastekvootide eraldamise kavade abil vähendatakse heitkoguseid ka tegelikult. Heakskiidetud otsused riiklike kavade kohta näitavad heitkoguste absoluutset vähenemist 6,5 % ulatuses võrreldes 2005. aasta tõendatud heitkogustega ja seega on tagatud heitkoguste tegelik vähendamine ELi heitkogustega kauplemise süsteemi abil, mis on loodud nn piiramise ja kauplemise (*cap-and-trade*) süsteemina. I etapi kogemuse põhjal ja II etapi riiklike kavade hindamise tulemusel võib siiski kindlalt väita, et ELi heitkogustega kauplemise süsteemi üldist toimimist saaks mitmes aspektis parandada.

Eeltoodut arvesse võttes ning vastuseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi käsitleva direktiivi³ artiklile 30 andis komisjon 2006. aasta novembris välja teatise „Ülemaailmse süsinikuturu väljaarendamine – direktiivi 2003/87/EÜ kohaselt esitatud aruanne”⁴, milles määrati kindlaks põhilised läbivaatamist vajavad teemad ELi heitkogustega kauplemise süsteemi täiustamiseks.

¹ Saastekvootidega kauplemise süsteem – nõukogu 26. juuni 2007. aasta järeldused, kättesaadavad aadressil: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/et/07/st11/st11429.et07.pdf>.

² Maailmapank, *aruanne süsinikuturu olukorra ja suundumuste kohta (State and Trends of the Carbon Market)*, mai 2007.

³ Direktiiv 2003/87/EÜ.

⁴ KOM(2006) 676, 13. november 2006.

2007. aasta märtsis kiitis Euroopa Ülemkogu heaks ELi eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2020. aastaks 30 %, eeldusel, et teised arenenud riigid kohustuvad heitkoguseid samaväärselt vähendama ning majanduslikult arenenumad arengumaad aitavad asjakohaselt kaasa vastavalt oma kohustustele ja vastavatele võimalustele. Ülemkogu võttis samuti kindla kohustuse vähendada ühepoolselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2020. aastaks vähemalt 20 %, olenemata rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimisest. Euroopa Ülemkogu kinnitas veel kord, et pikemas perspektiivis, aastaks 2050, peaksid arenenud riigid üheskoos oma heitkoguseid vähendama 60–80 % võrreldes 1990. aastaga.⁵

Sellest tulenevalt ning eesmärgiga suurendada heitkogustega kauplemise süsteemi kindlust ja prognoositavust, peaks direktiiv võimaldama automaatseid ja prognoositavaid kohandamisi pärast tulevase rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimist. Need kohandamised peaksid suurendama ELi heitkogustega kauplemise süsteemi panust heitkoguste vähendamisse 30 % võrra ning hõlmama saastekvootide eraldamise mehhanismi, kogu ELi hõlmava piirmäära korrigeerimist, ühisrakenduse või puhta arengu mehhanismi ühikute kasutamist ning kokkuleppe alusel ette nähtud potentsiaalseid täiendavaid ühikuid ja/või mehhanisme.

Nõukogu rõhutas oma 20. veebruari 2007. aasta järeldustes, et EL on pühendunud Euroopa muutmisele äärmiselt energiatõhusaks majanduseks, mille kasvuhoonegaaside heitkogused on väikesed. Samuti kutsus nõukogu komisjoni üles „esitama ettepanekuid, millega luuakse õiged soodustused edumeelsete, madalat süsinikusisaldust eesmärgiks seadvate investeerimisotsuste jaoks”⁶.

Kõiki nimetatud aspekte on arutatud Euroopa kliimamuutuste programmi (European Climate Change Program, ECCP) saastekvootidega kauplemise töörühmas, mis kohtus 2007. aasta märtsist juunini neljal korral kaheksapäevastel koosolekutel. Nende koosolekutega anti märkimisväärne panus ELi heitkogustega kauplemise süsteemi direktiivi läbivaatamisse⁷. ELi heitkogustega kauplemise süsteemi direktiivi muudatusettepanekutes juhindutakse kolmest üldisest eesmärgist:

1. kasutada täielikult ära ELi heitkogustega kauplemise süsteemi potentsiaal, et täita ELi kasvuhoonegaaside vähendamise üldkohustusi majanduslikult tõhusal viisil;
2. täiustada ja parandada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi saadud kogemusi arvestades;
3. toetada Euroopa muutmist madala kasvuhoonegaaside heitega majanduseks ning luua sobilikke stiimuleid tulevikku suunatud, süsinikusisalduse vähendamist hõlmavate investeerimisotsuste tegemiseks, andes selge, moonutamata ja pikaajalise signaali süsiniku hinna kohta.

⁵ *Ibid.*

⁶ Nõukogu 20. veebruari 2007. aasta järeldused: ELi eesmärgid rahvusvahelise kliimarežiimi edasiseks arenguks 2012. aasta järgsel perioodil; kättesaadavad aadressil: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/et/07/st06/st06621.et07.pdf>.

⁷ Arutluse all olnud küsimuste ja arutelude tulemuste raportid on kättesaadavad aadressil: http://ec.europa.eu/environment/climat/emission/review_en.htm.

2. KOHALDAMISALA

ELi heitkogustega kauplemise süsteemi tõhustamine ja selle kohaldamisala laiendamine...

Põletuskäitiste tõlgendamise kodifitseerimine komisjoni riiklike saastekvootide eraldamise kavade teises juhisdokumendis lõpetaks direktiivi kohaldamisala ebajärjekindla kohaldamise ning peegeldaks suures osas komisjoni lähenemisviisi riiklike kavade hindamisel II etapis. Koos põletuskäitiste selgesõnalise määratlusega, mis hõlmab kõiki statsionaarseid põletusseadmeid, mille käitamise tulemusena tekivad kasvuhoonegaasid, tagaks see vajaliku õigusliku ja tehnilise selguse direktiivi järjekindlaks kohaldamiseks. Tegevuste selgesõnaline loetelu, mis on esitatud ka direktiivi I lisas, peaks seda lähenemisviisi täiendama, et täpsustada protsesside käigus tekkivate selliste heidete hõlmamist, mida ei ole osutatud põletuskäitiste tõlgendamise kodifikatsioonis võib-olla piisavalt selgelt määratletud. Uued sektorid ja gaasid, mis praegu ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ei kuulu (vt allpool), tuleks samuti tegevuste loetelusse lisada.

ELi heitkogustega kauplemise süsteemi laiendamine uute sektorite ja gaaside lisamisega suurendaks selle keskkonnatõhusust ning võimaldaks süsteemi lisada uusi heitkoguste vähendamise võimalusi, suurendades nii heitkoguste vähendamise potentsiaali ja tõenäoliselt alandades vähendamise kulusid⁸.

Heitkoguste vähendamise potentsiaali või kulude tase ei pea otseselt olema kriteeriumiks teatava sektori lisamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi, kuna juba praegu hõlmab see sektoreid, mille heitkoguste vähendamise potentsiaal võib olla piiratud, kuid mis sisaldavad olulisi kasvuhoonegaaside heitkoguste allikaid. Peale selle on oluline rõhutada kasvuhoonegaaside heitkogustele majandusliku väärtuse lisamise vajadust. Seda tuleb käsitleda Euroopa Ülemkogu kehtestatud heitkoguste vähendamise uute eesmärkide kontekstis. Need eesmärgid on saavutatavad vaid siis, kui tulevikus stimuleeritakse süsinikusisalduse vähendamist hõlmavaid investeeringuid asjakohaste majanduslike signaalide kaudu, mis lähtuvad võimalikult paljudes tööstussektorites kohaldatavast selgest ja moonutamata süsinikuhinnapoliitikast.

Seetõttu peaks ELi heitkogustega kauplemise süsteem hõlmama naftakeemiasaaduste, ammoniaagi ja alumiiniumi tootmisel tekkiva süsinikdioksiidi heitkoguseid. Sama kehtib lämmastikhappe, adipiinhappe ja glüoksüülhappe tootmisel tekkivate dilämmastikoksiidi heitkoguste ning alumiiniumi tootmisel tekkivate perfluorosüsinike heitkoguste kohta, mida kõiki on võimalik piisava täpsusega mõõta ja tõendada.

Nimetatud sektorite ja gaaside hõlmamine laiendaks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi umbes 100 megatonni süsinikdioksiidi võrra ehk kuni 4,6 % võrreldes II etapi saastekvootidega. Koos ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisala tõhustamisega põletuskäitiste tõlgendamise kodifitseerimise kaudu suureneks kogu süsteemi kohaldamisala ligikaudu 140–150 megatonni süsinikdioksiidi võrra ehk 6,6–7,1 % võrreldes II etapi saastekvootidega⁹.

⁸ On arvamusi, et uute sektorite ja gaaside lisamisega võiks eeskirjade täitmise kulusid vähendada 30–40 % ulatuses, seda siiski juhul, kui järgitakse teatavaid tingimusi, sh järelevalve-, aruandlus- ja tõendamiskulusi. Vt ECCP saastekvootidega kauplemise tööühma esimese koosoleku lõpparuannet ELi saastekvootidega kauplemise süsteemi käsitleva direktiivi reguleerimisala läbivaatamise kohta: http://ec.europa.eu/environment/climat/emission/review_en.htm.

⁹ Need on hinnangulised arvud, mida võidakse hiljem täpsustada.

Heitkogustega kauplemise süsteemi tuleks laiendada vaid neile heitkogustele, mille puhul on võimalik seire, aruandlus ja tõendamine niisuguse täpsusastmega, nagu on praegu direktiivi alusel kohaldatavate seire-, aruandlus- ja tõendamise nõuetega kindlaks määratud. Nii on see laevanduse puhul, mida käesolev ettepanek küll ei hõlma, kuid mille võiks hõlmata hilisemal etapil, pärast põhjaliku asjakohase mõjuhinnangu koostamist. See ei ole teostatav põllumajanduses ega metsanduses, kuigi ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaselt on biomassi põletamine heitevaba. Euroopa Parlament ja nõukogu on heaks kiitnud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames saastekvootide oksjonil saadud tulu kasutamise heitkoguste vähendamiseks, eelkõige metsade hävitamise vältimiseks¹⁰.

Peale selle saaks kohaldamisala laiendamist veelgi hõlbustada, võimaldades komisjonil direktiivi I lisas loetlemata täiendavate tegevuste ja gaaside ühepoolse lisamise heakskiitmisel lubada ka teistel liikmesriikidel lisada sellised täiendavad tegevused ja gaasid.

... vähendades samal ajal potentsiaalselt süsteemi üldkulusid alternatiivsete meetmete võimaldamisega väikeste heitkoguste tekitajate puhul ...

Väikeste ja suurte heitkoguste tekitajate tekitatavad kogused, mis on hõlmatud ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga, on ebaühtlased: suurimad käitised (7 %) tekitavad 60 % heitkogustest, samas kui 1400 väiksemat käitist (umbes 14 %) vaid 0,14 %. Seetõttu võiks parandada väikeste käitiste kulutasuvust heitkoguste vähendamisse panustamisel. Praegu kohaldatav põletuskäitiste nimisoojusvõimsuse alammäär 20 MW säilitatakse, kuid see tuleks kombineerida heitkoguste alammääraga 10 000 tonni süsinikdioksiidi aastas (välja arvatud biomassi heited), kui nende nimisoojusvõimsus ei ületa 25 MW. See tähendab, et põletuskäitised, mille nimisoojusvõimsus ületab 20 MW, kuid on alla 25 MW, ning mille aastased süsinikdioksiidi heitkogused ei ole üle 10 000 tonni kolme kohaldamisele eelnenud aasta jooksul, võib ELi heitkogustega kauplemise süsteemist välja arvata, kui:

- (1) õigluse huvides ning siseturu moonutuste ärahoidmiseks on kehtestatud meetmed (nt maksustamine), mis võimaldavad tagada, et süsteemist välja arvatud käitised täidavad samaväärselt heitkoguste vähendamise üldisi eesmärke;
- (2) liikmesriigid taotleavad komisjonilt käitiste väljaarvamist ning samasuguste meetmete ja seire jätkamist ning komisjon ei lükka kuue kuu jooksul taotlust tagasi.

Süsinikdioksiidi 10 000 t alammäär võimaldab suhtelises arvestuses saavutada maksimaalse kasu halduskulude vähendamise arvelt iga süsteemist (potentsiaalselt) välja arvatud tonni kohta. See aitaks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames halduskulude arvelt säästa umbes 4,2 eurot iga välja arvatud tonni kohta (samaväärsete haldusmeetmete halduskulud ei ole teada). Välja võiks arvata umbes 4200 käitist, mis moodustaks ligikaudu 0,7% heitkogustega kauplemise süsteemi heitkogustest.

Kokkuarvutamiseeskirja muutmine koos komisjoni teise juhisdokumentiga, mille kohaselt jäetakse alla 3 MW nimisoojusvõimsusega käitised kokkuarvutamiseeskirja kohaldamisalast välja, võib kaasa tuua veel (ligikaudu) 800 väga väikese, praegu süsteemiga hõlmatud käitise väljaarvamise.

¹⁰ Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel esitatud arvamus ning nõukogu poliitiline hinnang komisjoni ettepaneku kohta lisada lennundus ELi heitkogustega kauplemise süsteemi.

... koos uute võimalustega, mida pakub süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine, ...

Pidades silmas süsinikdioksiidi kogumisest ja säilitamisest tuleneva heitkoguste vähendamise pikaajalisi võimalusi ning enne direktiivi XX/2008/EÜ (milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist) jõustumist tuleks kasvuhoonegaaside kogumise, transpordi ja geoloogilise säilitamisega tegelevad käitised kaasata ühenduse süsteemi. Kuigi artikkel 24 pakub asjakohast õiguslikku raamistikku selliste käitiste ühepoolseks lisamiseks ennenimetatud direktiivi jõustumist, tuleks selguse huvides direktiivi I lisas selgesõnaliselt loetleda kasvuhoonegaaside heidete kogumise, transpordi ja geoloogilise säilitamisega seotud tegevused.

Heidete geoloogiliseks säilitamiseks stiimulite loomiseks ei ole vaja tagastada säilitatud heitkoguste saastekvoote. Siiski ei tohiks kasvuhoonegaaside kogumise, transpordi ja säilitamise eest eraldada tasuta saastekvoote.

... kuid ilma muid transpordimeetmeid asendamata ...

Kuigi maanteetranspordi ja laevanduse kasvuhoonegaaside heitkogused senini suurenevad, tuleb teha põhjalikum analüüs, mis hõlmaks kulude ja tulude tervikanalüüsi, et komisjon saaks otsustada selle üle, kas saastekvootidega kauplemine on kõige kohasem meetod nende küsimustega tegelemiseks. Seetõttu ei hõlma käesolev ettepanek maanteetranspordi ja laevanduse heitkoguseid.

3. SEIRE, ARUANDLUS, TÕENDAMINE

Seire- ja aruandluseeskirjade parandamine ...

Seire ja aruandluse osas on liikmesriikides seni mõnevõrra lahknevaid tavasid. Seire- ja aruandlussüsteemi parandamiseks kogu ELis tuleks praegused suunised asendada komiteemenetluse teel vastu võetava määrusega.

... koos tõendamise ja akrediteerimise ühtlustatud eeskirjadega ...

Praegune direktiiv ja selle lisad reguleerivad vaid teatavaid tõendamise põhinõudeid ja aspekte. Seetõttu on liikmesriikides erinev tõendamispunkt, mis ei pruugi tagada nõutavat taset tõendamise usaldusväärsuse säilitamiseks. Tõendamisprotsessi kvaliteedi teatava taseme tagamiseks tuleks komiteemenetluse teel vastu võetava määrusega sätestada ühtsed tõendamisnõuded ning edasine parandamine peaks toimuma direktiivi IV ja V lisa muudatuste kaudu.

Kõnealune määrus peaks siseturu huvides samuti võimaldama tõendajate akrediteerimist kogu ühenduse piires.

... ja eeskirjade täitmise ajakohastatud sätetega ...

Selleks et karistused nõuete täitmata jätmise korral jääksid piisavalt kõrgeks, nii et turg toimiks nõuetekohaselt, peaks karistused ülemääraste heitkoguste eest olema indekseeritud eurotsooni aastase inflatsioonimääraga. Kõnealune säte tagaks praeguse sätte hoiatava mõju, ilma et seda oleks vaja pidevalt läbi vaadata.

... suurendab ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kindlust ja usaldusväarsust...

Seirel, aruandlusel ja tõendamisel on ELi heitkogustega kauplemise süsteemi toimimisel ja üldise usaldusväarsuse tagamisel põhiroll nii ELis kui ka mujal. Süsteemi keskkonnatõhusus ja -säästlikkus ning selle üldine maine ja aktsepteerimine sõltuvad suurel määral tõhusast, töökindlast ja usaldusväärsest seire-, aruandlus- ja tõendamissüsteemist, mis tagab iga süsteemiga hõlmatud käitise heitkoguste taseme piisava täpsusastme.

Seda silmas pidades tunduvad määrusest tulenevad võimalikud kõrgemad lühiajalised halduskulud komisjoni jaoks olevat õigustatud, kuna pikemaajalised halduskulud on palju madalamad. Peale selle suurendaks see kindlust, läbipaistvust ja usaldusväarsust tegelike heitkoguste tasemete osas ning suurendaks nii turu usaldust süsteemi vastu. Pikemas perspektiivis, kui elektroonilised vahendid mängivad olulisemat rolli, tasakaalustab saadav kasu eeldatavasti suures osas kõik kõrgemad lühiajalised halduskulud ning vähendab tõepoolest käitajate ja riiklike asutuste seire, aruandluse ja tõendamise seotud kulusid.

... lihtsa ja tõhusa registrisüsteemi abil

Kvoodid peavad ühenduses olema isikute vahel üleantavad ilma igasuguste piiranguteta. Sel põhjusel ning seoses praeguse registrisüsteemi tehniliste, poliitiliste ja haldusriskidega ning ÜRO registrisüsteemi väljaarendamise ebakindlusega tuleb alates 1. jaanuarist 2013 ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames antud kvote hoida ühenduse registris. Nagu süsteemi lihtsustaminegi, on see vajalik, et tagada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi seotavus muude kolmandate riikide ja haldusüksuste heitkogustega kauplemise süsteemidega.

4. TÄIENDAV ÜHTLUSTAMINE JA PROGNOOSITAVUSE PARANDAMINE

Kogu ELi hõlmava piirmääraga tagatakse heitkoguste 20 %vähendamise eesmärgi täitmine ning heitkoguste lineaarse vähendamise pikaajaline prognoositavus ...

Riiklik piirmäärade kehtestamise süsteem ei anna piisavaid tagatisi Euroopa Ülemkogu poolt märtsis 2007 heakskiidetud heitkoguste vähendamise eesmärkide täitmiseks. Veelgi enam, niisugune süsteem ei alanda tõenäoliselt heitkoguste vähendamisega seotud üldkulusid vajalikul määral. Püstitatud eesmärkide saavutamiseks tuleks direktiiviga kehtestada kogu ELi hõlmav piirmäär.

See võimaldaks näha ka pikemaajalist perspektiivi ja suurendada prognoositavust, mis on vajalik pikaajalisteks investeeringuteks heitkoguste tõhusal vähendamisel. Seda saab kõige paremini saavutada kaheksa-aastase kauplemisperioodiga kuni 2020. aastani ning piirmäärade lineaarse vähendamise, mis jätkub ka pärast 2020. aastat, mis annab selge sõnumi investeerijatele.

Kogu ELi hõlmava piirmäärade tase ELi heitkogustega kauplemise süsteemi jaoks peab olema kulutasuv ning kooskõlas ELi kohustusega vähendada heitkoguseid 2020. aastaks 20 %. Lineaarne vähendamine, mis on selle põhimõttega kooskõlas, on kuni 1,74 % aastas, mille tulemusel vähendatakse heitkoguseid 21 % võrreldes 2005. aasta heitkogustega. Sellise vähendamise arvutamisel on aluseks võetud perioodi 2008–2012 keskel liikmesriikide eraldatud kvootide aasta keskmine koguarv kooskõlas komisjoni otsustega liikmesriikide riiklike saastekvootide eraldamise kavade kohta aastateks 2008–2012.

... samas kui oksjon on saastekvootide eraldamise põhiprintsiip, välja arvatud juhul, kui on vaja vältida süsinikdioksiidi lekke ...

Oksjon tagab kõige paremini heitkogustega kauplemise süsteemi tõhususe, läbipaistvuse ja lihtsuse ning hoiab ära kvootide jaotuse soovimatud tulemused. Oksjon on kõige paremini kooskõlas ka põhimõttega, et saastaja maksab, ning toetab varajast tegutsemist heitkoguste vähendamisel. Seetõttu peaks oksjon olema saastekvootide eraldamise põhiprintsiip. Jõupingutused, mida Euroopa majanduses tuleb teha, et saavutada 2020. aastaks kehtestatud kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärgid, on aga suuremad kui need, mida praegu tehakse 2012. aastaks kehtestatud eesmärkide täitmise nimel, ning kolmandate riikide tööstuses võrreldavate piirangute puudumisel võib ilmned nn süsinikdioksiidi lekke oht, st kasvuhoonegaaside heiteid tekitava tegevuse ümberpaigutamine kolmandatesse riikidesse ning sel teel ülemaailmsete heitkoguste suurendamine.

Sel põhjusel peaks oksjon olema alates 2013. aastast kõikide kvootide müümisel reeglisk energiasektori ning süsiniku kogumise ja säilitamise tegevuste puhul, võttes arvesse nende sektorite võimet alternatiivkulud edasi suunata. Tõhusama elektritootmise soodustamiseks tuleks elektritootjatele, mis toodavad soojust kaugkütte või tööstuskäitiste jaoks, eraldada kvooote siiski tasuta.

Teiste sektorite käitiste puhul on asjakohane järkjärguline üleminek, alustades tasuta kvootidest 80 % ulatuses nende osast eraldatavate saastekvootide koguarvust ning vähendades seda igal aastal võrdsetes kogustes, jõudes nullini 2020. aastaks, mil tasuta kvooote enam ei eraldata.

Juhul kui teised arenenud riigid ja suuremad kasvuhoonegaaside tekitajad ei osale rahvusvahelises kokkuleppes, millega seatakse eesmärk hoida ülemaailmse keskmise temperatuuri tõus 2 °C piires, võib ühenduse mitme energiamahuka sektori ja allsektori puhul, mida mõjutab rahvusvaheline konkurents, tekkida süsinikdioksiidi lekke oht. See võib kahjustada ühenduse meetmete keskkonnaalast terviklikkust ja kasu. Euroopa tööstusharu peab saama selge lubaduse, et ühendus võtab asjakohaseid meetmeid. Komisjon vaatab seetõttu olukorra läbi hiljemalt 2011. aasta juuniks, konsulteerima kõigi asjaomaste sotsiaalpartneritega ning esitama rahvusvaheliste läbirääkimiste tulemustest lähtudes aruande koos asjakohaste ettepanekutega. Selle taustal määrab komisjon 30. juuniks 2010 kindlaks, milliseid energiamahukaid sektoreid või allsektoreid võib süsinikdioksiidi leke tõenäoliselt mõjutada. Komisjon võtab analüüsimisel aluseks selle, mil määral on võimalik nõutavate kvootidega seotud kulud suunata edasi toodete hindadesse, kaotamata samas olulist turuosa käitistele väljaspool ELi, mille puhul ei rakendata võrreldavaid meetmeid heitkoguste vähendamiseks. Energiamahukamad tööstusharud, mille puhul on kindlaks tehtud märkimisväärne süsinikdioksiidi lekke oht, võiksid saada 100 % ulatuses tasuta kvooote või tuleks kehtestada tõhus nn süsinikdioksiidi tasakaalustamisesüsteem, et anda süsinikdioksiidi lekke ohust mõjutatud ühenduse käitistele ning kolmandate riikide käitistele võrdsed võimalused. Sellise süsteemi raames võiks importijate suhtes kohaldada nõudeid, mis oleksid vähemalt sama soodsad ELi käitiste suhtes kohaldatavate nõuetega, näiteks saastekvootide tagastamise nõue. Mis tahes võetav meede peab olema kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) põhimõtetega, eelkõige ühiste, kuid jagatud vastutuse ja vastavate võimaluste põhimõttega, võttes arvesse vähim arenenud riikide eriolukorda. Samuti peavad meetmed olema ühenduse kohustustega, sealhulgas WTO lepinguga.

Üldiselt on välja arvestatud, et 2013. aastal müüakse vähemalt kaks kolmandikku saastekvootidest oksjonil.

Direktiiviga määratakse kindlaks protsendimäärad kvootide koguarvust, mille liikmesriigid oksjonil müüvad. Ettepanekuga nähakse ette, et 90 % oksjonil müüdavatest saastekvootide üldkogusest jaotatakse vastavalt suhtelisele osale 2005. aasta heitkogustest ELi heitkogustega kauplemise süsteemis¹¹. Õigluse ja solidaarsuse huvides ning riigi olusid silmas pidades tuleks liikmesriikidelt, kus keskmine sissetulek inimese kohta on rohkem kui 20 % üle ELi keskmise, ümber jaotada 10 % oksjonil müüdavate saastekvootide üldkogusest. Ümberjaotamisele kuuluv protsendimäär on suurem, kui sissetulek inimese kohta on madalam ning eeldatav majanduskasv kiire.

Saastekvootide müük oksjonil peaks toimuma ilma siseturu konkurentsi ja saastekvootide turgu moonutamata. Direktiivis sätestatakse seega õiguslik alus oksjonite korraldamiseks ja läbiviimiseks.

Oksjonitest saab märkimisväärset tulu. Kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 174 lõikes 2 sätestatud ettevaatusprintsipiiga tuleb teatavat protsendimäära oksjonite tuludest kasutada järgmisteks tegevusteks: kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, kliimamuutuste mõjudega kohanemine, heitkoguste vähendamise ja kohanemise alase teadus- ja arendustegevuse rahastamine, taastuvenergiaallikate väljaarendamine, et täita ELi kohustust jõuda 2020. aastaks taastuvenergia 20 % osatähtsuseni, kasvuhoonegaaside kogumine ja geoloogiline säilitamine, ülemaailmsesse energiatõhususe ja taastuvenergia fondi panustamine, meetmed metsade hävitamise ärahoidmiseks ning arengumaade kohanemise hõlbustamiseks, selliste sotsiaalsete aspektide lahendamine nagu võimaliku elektrihinna tõusu mõju madala ja keskmise sissetulekuga leibkondadele.

2006. aasta detsembris esitas komisjon ettepaneku õigusakti kohta, millega vähendada lennundussektori kliimamõjusid, hõlmates lennundusega seotud süsinikdioksiidiheitel ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi. Kuigi komisjon selgitas mõjuhinnangus, et eeldatavasti on lennunduse süsteemis osalemisega seotud kulud on võimalik suures osas või isegi tervenisti edasi suunata klientidele, ei võtnud ta seisukohta pärast 2012. aastat oksjonil müüdavate kvootide sobiva protsendimäära osas, märkides selle asemel, et edaspidi võetakse oksjonil müüdavate kvootide protsendimäära arvutamisel arvesse käesoleva direktiivi üldist läbivaatamist. Kõnealune läbivaatamine on nüüd lõpetatud. Lennundust tuleks kohelda pigem samadel alustel nagu muid tööstusharusid, millele eraldatakse tasuta kvote, mitte nagu elektritootjaid, mis tähendab, et alates 2013. aastast eraldada 80 % kvootidest tasuta ning pärast seda vähendatakse tasuta eraldatavate kvootide arvu igal aastal võrdsel määral kuni 2020. aastani, mil kvote enam tasuta ei eraldata. Ühendus ja selle liikmesriigid peaksid jätkuvalt üritama saavutada kokkulepet üleilmsete meetmete osas kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks lennunduses.

¹¹ Kui 2006. aasta heitkoguste täielikud andmed on kättesaadavad, on komisjon valmis kaaluma kõnealuse jaotuse alusena ELi heitkogustega kauplemise süsteemi 2005. ja 2006. aasta keskmisi heitkoguseid.

... mis tahes kvootide tasuta eraldamine üleminekuperioodil, samuti uutele süsteemis osalejatele, peab põhinema kogu ühenduses kohaldatavatel eeskirjadel ...

Konkurentsi moonutamise vältimiseks peab kvootide tasuta eraldamine üleminekuperioodil põhinema kogu ühenduses kehtivatel ühtlustatud eeskirjadel. Nende eeskirjade kehtestamisel tuleb arvesse võtta kasvuhoonegaaside vähendamise ja energia seisukohast kõige tõhusamaid meetodeid, asendajaid, alternatiivseid tootmisprotsesse, biomassi kasutamist ning kasvuhoonegaaside kogumist ja säilitamist. Selliste eeskirjade puhul tuleb hoiduda valedest stiimulitest, mis võiksid heitkoguseid suurendada.

Käitistele, mille tegevus on lõpetatud, ei eraldata enam tasuta kvote. Ettepanekus on ette nähtud uute ühenduse süsteemis osalejate reservi loomine. Kvootide eraldamine nimetatud reservist peaks peegeldama olemasolevatele käitistele kvootide eraldamise eeskirju.

5. KOLMANDATE RIIKIDE SAASTEKVOOTIDEGA KAUPLEMISE SÜSTEEMIDEGA SIDUMINE NING ASJAKOHASED MEETMED ARENGUMAADE JA ÜLEMINEKUMAJANDUSEGA RIIKIDE KAASAMISEKS

Teiste saastekvootidega kauplemise süsteemidega sidumine ülemaailmse süsinikuturu väljaarendamiseks ...

ELi heitkogustega kauplemise süsteemi peaks olema võimalik siduda teiste saastekvootidega kauplemise kohustuslike süsteemidega, millega kehtestatakse heitkoguste absoluutsed piirmäärad kolmandates riikides või haldusüksustes korralduste ja kokkulepete teel, et tagada saastekvootide tunnustamine ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ja sellega seotava süsteemi vahel.

Kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsi järeldustega on EL võtnud kohustuse vähendada oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid 30 %, juhul kui sõlmitakse rahvusvaheline kokkulepe. Niisuguse kokkuleppe sätted mõjutavad ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ja sellega seotud saastekvootidega kauplemise süsteemi raames saadaolevate kvootide koguarvu. Seetõttu tuleb vajaduse korral ette näha asjaomased kohandamist võimaldavad sätted.

... mis on juba olemas projektidest saadud ühikute näol, kuid vajab ühtlustamist ...

Projektidest saadud ühikud võimaldavad ELi käitajatel täita heitkogustega kauplemise süsteemi kohustusi, investeerides projektidesse, mille abil on võimalik vähendada heitkoguseid väljaspool ELi. See võib olla stiimuliks riikidele, kes ühinevad süsteemiga rahvusvahelise kokkuleppe kaudu, ning lühiajaliseks kulutasuvaks viisiks ettevõtetele oma kohustuste täitmiseks.

II etapi tingimuste kohaselt lubatakse ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ligi 1400 miljoni tonni ulatuses ühikuid ehk aastas keskmiselt 2800 miljonit tonni. Võrreldes 2005. aasta heitkogustega kujutab see II etapil heitkoguste hinnangulist vähendamist ligi 130 miljoni tonni ulatuses. Kui käitajad kasutavad ära kõik ühikud, vähendatakse kohalikul tasandil heitkoguseid vähesel määral ning äärmuslikul juhul võiksid ELi heitkogustega kauplemise süsteemi heitkogused isegi suurened, tehes veelgi keerulisemaks 2020. aastaks seatud eesmärkide täitmise. Seetõttu tuleb kolmandal kauplemisperioodil lubada kasutada ühiskanduse või puhta arengu mehhanismide ülejäänud ühikuid teisel kauplemisperioodil (2008–2012) määratud tasemeni. Vastavalt sellele tuleb käitajatele tagada võimalus, et taotlejad liikmesriigid saaksid neid pärast 2013. aastat kasutada, et võimaldada käitajatel

vahetada teatavad tõendatud heitkoguste vähendamise ühikud, mis on välja antud heitkoguste vähendamiseks enne 2012. aastat, alates 2013. aastast kehtivate saastekvootide vastu. Seda tuleb kohaldada kõrgekvaliteetsete tõendatud heitkoguste vähendamise ühikute puhul, mis on eraldatud heitkoguste vähendamiseks alates 2013. aastast projektidelt, mis loodi enne 2013. aastat.

Selleks et tagada ühenduses võrdsed konkurentsitingimused, peab ühikute kasutamine heitkoguste vähendamiseks käitajate poolt olema ühenduse saastekvootidega kauplemise süsteemis ühtlustatud. Juhul kui ühendus sõlmib rahuldava rahvusvahelise kokkuleppe, tuleb kollektiivselt suurendada juurdepääsu projektidest saadud ühikutele kolmandates riikides koos heitkoguste vähendamise määra suurendamisega, mis tuleb saavutada ELi heitkogustega kauplemise süsteemis (st alates 20 %-st kuni 30 %-ni). Sellise kokkuleppe puudumisel vähendab edasine tõendatud heitkoguste vähendamise ühikute kasutamine motivatsiooni ning teeb keerulisemaks ELi taastuvenergia kasutamise suurendamisega seotud eesmärkide saavutamise.

Heitkoguste vähendamise ühikuid ei saa enne tulevase kliimamuutust käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe jõustumist heitkoguste vähendamiseks alates 2013. aastast kasutada, võiksid projektid, mille raames on heitkoguste vähendamise ühikuid loodud, siiski jätkuda ning neid võiks edaspidi tunnustada kolmandate riikidega sõlmitud kahepoolsete või mitmepoolsete kokkulepete kaudu. Kui rahvusvaheline kliimamuutust käsitlev kokkulepe on sõlmitud, aktsepteeritakse ELi heitkogustega kauplemise süsteemis vaid puhta arengu mehhanismi ühikuid neist kolmandatest riikidest, kes on rahvusvahelise kokkuleppe ratifitseerinud. Tuleb lisada sätteid, et mitte eraldada tasuta kvote ettevõtetele riikides, kes ei ole rahvusvahelist kokkulepet ratifitseerinud, välja arvatud juhul, kui need ettevõtted asuvad kolmandates riikides või haldusüksustes, mis on seotud ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga.

Heitkoguste vähendamise ühikute kasutamine peaks olema kooskõlas ELi eesmärgiga toota 2020. aastaks 20% energiast taastuvatest energiaallikatest ning edendada energiatõhusust, innovatsiooni ja tehnoloogilist arengut. Kooskõlas nimetatud eesmärkidega tuleb näha ette võimalus kolmandate riikidega kokkulepete sõlmimiseks, et ajendada investeringuid nendes riikides, kes aitavad saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste tegelikku täiendavat vähendamist, edendades algatusi Euroopa ettevõtetes ja tehnoloogilist arengut kolmandates riikides. Selliseid kokkuleppeid võib ratifitseerida rohkem kui üks riik.

Projektidel, millega vähendatakse ühenduses kasvuhoonegaaside heitkoguseid, tuleb lubada eraldada saastekvote, juhul kui nad vastavad teatavatele tingimustele, mis on vajalikud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi nõuetekohaseks toimimiseks. Sellised tingimused hõlmavad nimetatud projektide jaoks ühtlustatud eeskirjade kehtestamist ühenduse tasandil, välistavad heitkoguste vähendamise topeltarvestuse ning mis tahes takistavad asjaolud ühenduse saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalas, samuti muude poliitikameetmete võtmist nende heitkoguste vähendamiseks, mis ei ole hõlmatud ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga. Lõpetuseks ei tohi sellised projektid põhjustada suurt halduskoormust, vaid peavad põhinema lihtsatel, hõlpsasti hallatavatel eeskirjadel.

6. JÕUSTUMINE

Käesoleva ettepaneku jõustumisel asendatakse riiklike saastekvootide eraldamise kavade esitamise nõue. Jõustumise hilinemisel peavad liikmesriigid praeguse ELi heitkogustega kauplemise süsteemi alusel koostama ja esitama 2011. aasta juuniks riiklikud saastekvootide eraldamise kavad perioodiks 2013–2017. Alates 2013. aastast lubatakse kehtiva direktiiviga müüa kõik saastekvoodid oksjonil. Saastekvootide tasuta eraldamine tähendaks riigiabi andmist, mida tuleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 alusel põhjendada. Suurema selguse ja prognoositavuse huvides on komisjon praegu seisukohal, et riiklike saastekvootide eraldamise kavadega võiks nõustuda vaid juhul, kui heitkoguseid vähendatakse vähemalt vastavalt käesolevas ettepanekus sätestatule ning kui planeeritav saastekvootide tasuta eraldamine ei ületa käesoleva ettepanekuga ettenähtud või kavandatavat kogust.

Ettepanek

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,¹²

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹³

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,¹⁴

vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetlusele¹⁵

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiviga 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ,¹⁶ on kehtestatud ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid kulutasuvalt ja majanduslikult tõhusalt.
- (2) Nõukogu 15. detsembri 1993. aasta otsusega 94/69/EÜ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni sõlmimise kohta¹⁷ Euroopa Ühenduse nimel vastu võetud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni lõppeesmärk on saavutada kasvuhoonegaaside stabiliseerumine atmosfääris tasemeni, mis ennetaks inimtegevusest tulenevaid ohtlikke kliimasüsteemi häireid. Selle eesmärgi saavutamiseks ei tohi ülemaailmse keskmise maapinnatemperatuuri tõus võrreldes eelindustriaalse ajajärgu temperatuuriga ületada

¹² ELT C [...], lk [...].

¹³ ELT C [...], lk [...].

¹⁴ ELT C [...], lk [...].

¹⁵ ELT C [...], lk [...].

¹⁶ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2004/101/EÜ (ELT L 338, 13.11.2004, lk 18).

¹⁷ EÜT L 33, 7.2.1994, lk 11.

2 °C. Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimasest aruandest¹⁸ nähtub, et kõnealuse eesmärgi saavutamiseks peavad ülemaailmsed kasvuhoonegaaside heitkogused saavutama oma kõrgeima taseme 2020. aastaks. See tähendab, et tuleb tugevdada ühenduse jõupingutusi ja kiirelt kaasata arenenud riigid ning samuti julgustada arengumaid osalema heitkoguste vähendamises.

- (3) Euroopa Ülemkogu¹⁹ on võtnud endale kindla kohustuse vähendada 2020. aastaks ühenduse kasvuhoonegaaside heitkoguseid 1999. aasta tasemega võrreldes kokku vähemalt 20 % võrra – ja isegi 30 % võrra, tingimusel et teised arenenud riigid võtavad endale võrreldava kohustuse vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid ning majanduslikult enam arenenud arengumaad annavad piisava panuse vastavalt oma kohustustele ja vastavatele võimalustele. 2050. aastaks tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendada vähemalt 50 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Kõik majandussektorid peaksid kõnealuse vähendamise saavutamisele kaasa aitama.
- (4) Kõnealuste pikaajaliste eesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks on kohane näha ette prognoositav kava, millele vastavalt tuleks vähendada ühenduse süsteemiga hõlmatud käitiste tekitatavate heidete koguseid. Selleks et kulutasuvalt saavutada ühenduse eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 20 % võrreldes 1990. aasta tasemega, peaksid kõnealustele käitistele eraldatud saastekvoodid olema 2020. aastaks 21 % võrra väiksemad nende 2005. aasta heitkogustest.
- (5) Ühenduse süsteemi kindluse ja prognoositavuse parandamiseks tuleks ette näha sätted, millega suurendatakse ühenduse süsteemi raames ettenähtud panust, et saavutada üldine vähendamine rohkem kui 20 % võrra, pidades eelkõige silmas Euroopa Ülemkogu eesmärki saavutada 2020. aastaks 30 % vähendamine, mida peetakse teaduslikult vajalikuks, et ära hoida tõsisid kliimamuutusi.
- (6) Pärast seda, kui ühendus ja kolmandad riigid on sõlminud rahvusvahelise kokkuleppe, mille kohaselt võetakse asjakohaseid üleilmseid meetmeid pärast 2012. aastat, tuleks märkimisväärselt toetada ühikute eraldamist kõnealustes riikides toimunud vähendamise eest. Kuni sellist kokkulepet ei ole sõlmitud, tuleks siiski tagada suurem kindlus väljaspool ühendust omandatud ühikute jätkuvale kasutamisele.
- (7) Kuigi esimesel kauplemisperioodil saadud kogemused annavad tunnistust ühenduse süsteemi võimalustest ja riiklike saastekvootide eraldamise kavade väljatöötamine teiseks kauplemisperioodiks toob kaasa heitkoguste märkimisväärse vähendamise 2012. aastaks, on süsteemi läbivaatamine andnud kinnitust sellest, et paremini ühtlustatud süsteem saastekvootidega kauplemiseks on hädavajalik, et paremini ära kasutada saastekvootidega kauplemise eeliseid, vältida siseturu moonutusi ning hõlbustada saastekvootidega kauplemise süsteemide sidumist. Lisaks sellele tuleks tagada parem prognoositavus ja laiendada süsteemi ulatust, lisades uusi sektoreid ja gaase, selleks et tugevdada süsinikuhinna signaali, mis on vajalik investeringute stimuleerimiseks, ja pakkuda uusi vähendamisvõimalusi, mis omakorda toovad kaasa vähendamise madalamad kulud ja süsteemi suurema tõhususe.

¹⁸ Rahvusvahelise kliimamuutuste rühma neljas hindamisaruanne võeti vastu 17. novembril 2007 Hispaanias Valencias ja see on kättesaadav veebisaidil www.ipcc.ch.

¹⁹ Euroopa Ülemkogu 8.–9. märtsi 2007. aasta Brüsseli kohtumise järeldused.

- (8) Kasvuhoonegaaside määratlus tuleks viia kooskõlla Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsioonis sisalduva määratlusega ning üksikute kasvuhoonegaaside globaalset soojenemist põhjustava potentsiaali kindlaksmääramist ja ajakohastamist tuleks paremini selgitada.
- (9) Ühenduse süsteemi tuleks laiendada muudele käitistele, mille heiteid on võimalik jälgida, nende kohta aruandeid esitada ja koguseid tõendada samaväärse täpsusega nagu praegu kohaldatavate seire-, aruandlus- ja tõendamisnõuete puhul.
- (10) Kui väikeste käitiste suhtes, mille heitkogused ei ületa 10 000 tonni süsinikdioksiidi piirmäära aastas, kohaldatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks samaväärseid meetmeid, eelkõige maksustamist, tuleks ette näha kord, mille abil liikmesriigid saaksid kõnealused käitised saastekvootidega kauplemise süsteemist välja arvata seniks, kuni kõnealuseid meetmeid kohaldatakse. Nimetatud piirmäär pakub haldusliku lihtsuse huvides suurimat säästu halduskulude vähendamisel iga süsteemist välja arvatud tonni kohta. Viieaastaste eraldamisperioodide kaotamisest tulenevalt ja selleks, et suurendada kindlust ja prognoositavust, tuleks ette näha kasvuhoonegaaside saastelubade läbivaatamise sagedust käsitlevad sätted.
- (11) Ühenduse saastekvootide üldkogust tuleks vähendada lineaarselt, arvutades alates ajavahemiku 2008–2012 keskelt, millega tagatakse, et saastekvootidega kauplemise süsteemi abil vähendatakse heitkoguseid aja jooksul järk-järgult ja prognoositavalt. Saastekvootide iga-aastane vähendamine peaks võrduma 1,74 %-ga kvootidest, mille liikmesriigid on eraldanud vastavalt komisjoni otsustele liikmesriikide saastekvootide eraldamise kavade kohta ajavahemikuks 2008–2012, selleks et ühenduse süsteem aitaks kulutasuvalt täita ühenduse kohustust vähendada heitkoguseid 2020. aastaks vähemalt 20 % võrra.
- (12) See panus vastab heitkoguste vähendamisele ühenduse süsteemi raames 2020. aastaks 21 % võrra alla 2005. aasta taseme; panus hõlmab muu hulgas mõju, mis tuleneb süsteemi ulatuse laiendamisest ajavahemikuks 2008–2012 võrreldes ajavahemikuga 2005–2007, ning Bulgaaria ja Rumeenia riikliku saastekvootide eraldamise kava hindamisel ajavahemikuks 2008–2012 kasutatud kauplemissektori 2005. aasta heitkoguste andmeid ning selle tulemusel eraldatakse 2020. aastal maksimaalselt 1720 miljonit kvooti. Täpsed heitkogused arvutatakse välja pärast seda, kui liikmesriigid on eraldanud saastekvoodid vastavalt komisjoni otsustele saastekvootide eraldamise riiklike kavade kohta ajavahemikuks 2008–2012, kuna mõnede käitiste kvootide heakskiitmine sõltus nende heitkoguste põhjendamisest ja tõendamisest. Kui kvoodid ajavahemikuks 2008–2012 on eraldatud, avaldab komisjon ühenduse üldkoguse. Ühenduse üldkogust tuleks kohandada, võttes arvesse käitisi, mis kuuluvad ühenduse süsteemi ajavahemikul 2008–2012 või alates 2013. aastast.
- (13) Euroopa majanduse täiendav jõupingutus eeldab muu hulgas, et ühenduse läbivaadatud süsteem toimib majanduslikult võimalikult tõhusalt ja põhineb ühenduses täielikult ühtlustatud tingimustel kvootide eraldamiseks. Seepärast peaks oksjonid olema kvootide eraldamise peamiseks meetodiks, kuna kõnealune meetod on lihtsaim ning seda peetakse üldiselt majanduslikult kõige tõhusamaks. Samuti peaks see kaotama juhusliku kasumi võimaluse ning looma uutele osalejatele ja keskmisest kiirema majanduskasvuga riikidele olemasolevate käitistega võrdsed võimalused.

- (14) Kõik liikmesriigid peavad tegema märkimisväärseid investeeringuid, et vähendada oma majanduse süsinikuheite määra 2020. aastaks, ning nendes liikmesriikides, kus sissetulek inimese kohta on endiselt tunduvalt madalam ühenduse keskmisest ja kus majandus on rikkamatele liikmesriikidele alles järele jõudmas, tuleb teha olulisi jõupingutusi energiatõhususe parandamiseks. Kuna eesmärgiks on ühendusesisese konkurentsi moonutuste kaotamine ja suurim võimalik majanduslik tõhusus ELi majanduse muutmisel vähem süsihappegaasiheiteid tekitavaks majanduseks, ei ole kohane käsitleda üksikute liikmesriikide majandussektoreid ühenduse süsteemi raames erinevalt. Seepärast on vaja töötada välja muud mehhanismid nende liikmesriikide toetamiseks, kus sissetulek inimese kohta on suhteliselt madalam ja majanduskasv kiirem. 90 % oksjonil müüdavast kvootide üldkogusest tuleks jaotada liikmesriikide vahel vastavalt nende 2005. aasta heitkoguste suhtelisele osatähtsusele ühenduse süsteemis. 10 % kõnealusest kogusest tuleks jaotada kõnealuste liikmesriikide vahel ühenduse solidaarsuse ja majanduskasvu eesmärgil ning seda tuleks kasutada heitkoguste vähendamiseks ja kliimamuutuste mõjudega kohanemiseks. Kõnealuse 10 % jaotamisel tuleks arvesse võtta liikmesriikide 2005. aasta sissetulekut inimese kohta ja majanduskasvu prognoosi ning eraldatav kogus peaks olema suurem liikmesriikide puhul, kus sissetulek inimese kohta on madal ja prognoositav majanduskasv kiire. Liikmesriigid, kus keskmine sissetulek inimese kohta on üle 20 % kõrgem ühenduse keskmisest, peaksid loovutama kvote kõnealuse jaotamise eesmärgil, välja arvatud juhul, kui dokumendis SEK(2008) 85 hinnatud kogu paketi otsesed kulud ületavad 0,7 % SKPst.
- (15) Kliimamuutustega võitlemiseks ja nende vältimatute mõjudega kohanemiseks tehtavaid jõupingutusi silmas pidades on asjakohane kasutada vähemalt 20 % saastekvootide oksjonite tuludest selleks, et: vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid; kohaneda kliimamuutuste mõjudega; rahastada heitkoguste vähendamise ja mõjudega kohanemise alast uurimis- ja arendustegevust; arendada välja taastuvenergiaallikaid, et saavutada ELi eesmärk jõuda 2020. aastaks taastuvenergia 20 % osatähtsuseni; saavutada ühenduse eesmärk suurendada energiatõhusust 2020. aastaks 20 % võrra; koguda ja geoloogiliselt säilitada kasvuhoonegaase; toetada ülemaailmset energiatõhususe ja taastuvenergia fondi;²⁰ rahastada meetmeid metsade hävitamise ärahoidmiseks ja kohanemise hõlbustamiseks arengumaades ning lahendada sotsiaalprobleeme, nagu võimaliku elektrihinna tõusu mõju madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondadele. See protsendimäär on oluliselt madalam kui ametiasutuste eeldatav netotulu oksjonitest, arvestades võimalikku madalamat tulu ettevõtte tulumaksu laekumisest. Lisaks sellele tuleks saastekvootide oksjonitest saadavat tulu kasutada ühenduse süsteemi juhtimise halduskulude katteks. Tuleks ette näha sätted oksjonitulude kõnealustel eesmärkidel kasutamise jälgimiseks. Selline teatamine ei vabasta liikmesriike asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud kohustusest teatada teatavatest riiklikest meetmetest. Käesoleva direktiiviga ei piirata asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaselt rakendatavate tulevaste riigiabi menetluste tulemuste kohaldamist.
- (16) Seepärast peaks oksjonid olema energiasektoris alates 2013. aastast reeglisk, arvestades kõnealuse sektori võimalust süsinikdioksiidi suurenenud maksumus edasi suunata, ning süsiniku kogumise ja säilitamise eest ei tohiks anda tasuta kvote, kuna kõnealuse stiimuli puhul ei nõuta säilitatavate heidete osas kvootide tagastamist.

²⁰ KOM(2006) 583 (lõplik), 6. oktoober 2006.

Konkurentsimoonutuste vältimiseks võib elektritootjatele eraldada tasuta kvoote direktiivis 2004/8/EÜ määratletud suure tõhususega koostootmise käigus toodetud soojuse eest, juhul kui muude sektorite käitiste poolt toodetud samasuguse soojuse eest eraldatakse tasuta kvoote.

- (17) Muude ühenduse süsteemiga hõlmatud sektorite puhul tuleks ette näha üleminekusüsteem, mille puhul moodustavad 2013. aastal eraldatavad tasuta kvoodid 80 % kogusest, mis vastab kõnealuste käitiste poolt 2005.–2007. aastal tekitatud heitkoguste protsendimäärade ühenduse heidete üldkogusest, väljendatuna protsendimäärana ühenduse aastasest kvootide üldkogusest. Pärast seda tuleks tasuta eraldatavaid kvoote igal aastal vähendada võrdsete koguste võrra, nii et 2020. aastal enam tasuta kvoote ei eraldata.
- (18) Käitistele tasuta kvootide eraldamine üleminekuperioodil peaks toimuma ühenduse ühtlustatud eeskirjade alusel („võrdlusanalüüs“), et minimeerida konkurentsimoonutusi ühenduse turul. Kõnealuste eeskirjade puhul tuleks arvesse võtta kasvuhoonegaaside ja energia seisukohast kõige tõhusamaid tehnoloogiaid, asendajaid, alternatiivseid tootmisviise, biomassi kasutamist, taastuvenergiaallikaid ning kasvuhoonegaaside kogumist ja säilitamist. Sellised eeskirjad ei tohiks olla ajendiks, et heitkoguseid suurendada, ning peaksid tagama, et järjest suurem osa saastekvoote müüakse oksjonil. Eraldatavad kvoodid tuleks kindlaks määrata enne kauplemisperioodi, et tagada turu nõuetekohane toimimine. Eeskirjadega tuleb samuti hoida ära põhjendamatud konkurentsimoonutused tööstuskäitistele tarnitava elektri ja soojuse turul. Kõnealuseid eeskirju tuleks kohaldada uute osalejate suhtes, kes teostavad samu tegevusi nagu olemasolevad käitised, millele eraldatakse üleminekuperioodil tasuta kvoote. Konkurentsimoonutuste vältimiseks siseturul ei tohiks tasuta kvoote eraldada uute osalejate toodetava elektri puhul. Uutele osalejatele ettenähtud kvoodid, mis on 2020. aastaks kasutamata jäänud, tuleks müüa oksjonil.
- (19) Ühendus jätkab läbirääkimiste juhtimist ambitsioonika rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimiseks, millega saavutatakse eesmärk, et ülemaailmne temperatuuritõus ei ületaks 2 °C, ning leiab julgustust Bali²¹ kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tehtud edusammudest. Juhul kui teised arenenud riigid ja muud peamised kasvuhoonegaaside tekitajad ei osale kõnealuses rahvusvahelises kokkuleppes, võib see põhjustada kasvuhoonegaaside heitkoguste suurenemist kolmandates riikides, kus tööstuse suhtes ei kohaldata võrreldavaid piiranguid seoses süsihappegaasi heitkogustega (nn süsinikdioksiidi leke), ja samal ajal luua majanduslikult ebasoodsa olukorra teatavates ühenduse energiamahukates sektorites ja alasektorites, mida mõjutab rahvusvaheline konkurents. See võib kahjustada ühenduse meetmete keskkonnaalast terviklikkust ja kasu. Süsinikdioksiidi lekke probleemi lahendamiseks eraldab ühendus kuni 100 % ulatuses tasuta kvoote sektoritele ja alasektoritele, mis vastavad asjakohastele tingimustele. Kõnealuste sektorite ja alasektorite määratlus ja nõutavad meetmed vaadatakse uuesti läbi, selleks et vajaduse korral võetaks meetmeid ning et vältida ülekompanseerimist. Sellistes sektorites ja alasektorites, mille puhul saab nõuetekohaselt tõendada, et süsinikdioksiidi lekke ohtu ei ole võimalik muul viisil vältida, ja kus elekter moodustab suure osa tootmiskuludest ja seda toodetakse tõhusalt, võib meetmete puhul arvesse võtta elektritarbimist tootmise käigus, ilma et muudetakse kvootide üldkogust.

²¹ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 13. konverents ja Kyoto protokoll osaliste kolmas kohtumine Indoneesias Bali saarel 3.–14. detsembrini 2007.

- (20) Komisjon peaks seepärast olukorra läbi vaatama hiljemalt 2011. aasta juuniks ja pidama nõu asjakohaste sotsiaalpartneritega ning rahvusvaheliste läbirääkimiste tulemusi silmas pidades esitama aruande koos võimalike asjakohaste ettepanekutega. Sellega seoses peaks komisjon hiljemalt 30. juuniks 2010 tegema kindlaks, millistes energiamahukates sektorites või alasektorites on süsinikdioksiidi lekke oht. Analüüs peaks põhinema selle hindamisel, millises ulatuses on asjaomases sektoris võimalik nõutavate kvootide hinda edasi suunata tootehindadesse, ilma et see tooks kaasa märgatava turuosa loovutamise ühendusevälistele käitistele, kes ei võta võrreldavaid meetmeid heitkoguste vähendamiseks. Energiamahukatele tööstusharudele, mille puhul on kindlaks tehtud, et seal on märkimisväärne süsinikdioksiidi lekke oht, võiks eraldada rohkem tasuta kvote või tuleks kehtestada tõhus süsinikdioksiidi tasakaalustamise süsteem, et pakkuda ühenduse tööstusharudele, kus on märkimisväärne süsinikdioksiidi lekke oht, võrdseid võimalusi võrreldes kolmandate riikide tööstusharudega. Sellise süsteemi raames võiks kohaldada importijate suhtes nõudeid, mis on vähemalt sama soodsad kui ELi käitiste suhtes kohaldatavad nõuded, näiteks nõue kvoodid tagastada. Mis tahes meetmed peavad olema kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni põhimõtetega, eelkõige ühise, kuid jagatud vastutuse ning vastavate võimaluste põhimõttega, pidades silmas vähim arenenud riikide eriolukorda. Meetmed peavad samuti olema kooskõlas ühenduse rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas WTO kokkuleppega.
- (21) Võrdsete konkurentsitingimuste tagamiseks ühenduses tuleks ühtlustada väljaspool ühendust omandatud ühikute kasutamine ühenduse süsteemiga hõlmatud käitajate poolt. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokollis on ette nähtud kvantitatiivsed heitkoguste vähendamise eesmärgid arenenud riikide jaoks ajavahemikuks 2008–2012 ja on sätestatud tõendatud heitkoguste vähendamise ühikute (THV) ja heitkoguste vähendamise ühikute (HVÜ) loomine vastavalt puhta arengu mehhanismi ja ühisrakenduse projektide käigus ning nende kasutamine arenenud riikide poolt, et saavutada osa kõnealustest eesmärkidest. Kuigi Kyoto protokollis raamistik ei võimalda luua HVÜsid alates 2013. aastast ilma, et vastuvõtjariikides oleks kehtestatud uued kvantitatiivsed heitkoguste vähendamise eesmärgid, võib jätkata puhta arengu mehhanismi ühikute loomist. Tuleks sätestada, kuidas oleks pärast rahvusvahelise kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe sõlmimist võimalik täiendavalt kasutada kõnealuse kokkuleppe sõlminud riikides omandatud THVsid ja HVÜsid. THVde ja HVÜde täiendava/edaspidise kasutamise sätestamine sellise kokkuleppe puudumisel kahjustaks kõnealust algatust ja raskendaks ühenduse eesmärgi saavutamist taastuvenergia üha laiema kasutamise osas. THVde ja HVÜde kasutamine peaks olema kooskõlas ühenduse eesmärgiga toota 2020. aastaks 20 % energiast taastuvenergiaallikatest ja edendada energiatõhusust, uuendustegevust ja tehnika arengut. Kui see on kõnealuste eesmärkide saavutamiseks kooskõlas, tuleks ette näha võimalus sõlmida kokkuleppeid kolmandate riikidega, et luua kõnealustes riikides heitkoguste vähendamiseks stiimuleid, millega saavutatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste täiendav tegelik vähendamine ja edendatakse samal ajal ühenduses asuvate äriühingute uuendustegevust ja tehnika arengut kolmandates riikides. Sellised kokkulepped võib ratifitseerida rohkem kui üks riik. Pärast seda, kui ühendus on sõlminud rahuldava rahvusvahelise kokkuleppe, tuleks hõlbustada juurdepääsu kolmandates riikides läbi viidud projektide käigus omandatud ühikutele ja samal ajal suurendada ühenduse süsteemi raames saavutatava heitkoguste vähendamise määra.

- (22) Prognoositavuse tagamiseks tuleks käitajatele anda kindlus, et nad võivad pärast 2012. aastat kasutada THVsid ja HVÜsid, mis on omandatud sellist tüüpi projektide käigus, mille kõik liikmesriigid olid heaks kiitnud ühenduse süsteemi raames ajavahemikul 2008–2012, kuni selle määrami, mis oli neil alles ajavahemikuks 2008–2012 kasutada lubatud kogusest. Kuna liikmesriigid ei saa kauplemisperioodide vahel rahvusvaheliste kokkulepete alusel käitajate valduses olevaid THVsid ja VHÜsid (THVde ja VHÜde „hoiustamine“) üle kanda enne 2015. aastat ja sedagi üksnes juhul, kui liikmesriigid otsustavad lubada kõnealuste THVde ja HVÜde hoiustamist seoses selliste ühikute hoiustamise piiratud õigusega, tuleks kõnealuse kindluse andmiseks nõuda liikmesriikidelt, et nad lubaksid vahetada enne 2012. aastat tekitatud heidete suhtes väljaantud kõnealused THVd ja VHÜd kvootide vastu, mis kehtivad alates 2013. aastast. Kuna aga liikmesriike ei tohiks kohustada vastu võtma THVsid ja VHÜsid, mille puhul ei ole kindel, et nad saavad neid kasutada kehtivate rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks, peaks see nõue kehtima üksnes kuni 31. detsembrini 2014. Käitajatele tuleks anda samaväärne kindlus, et selliseid THVsid, mis on omandatud enne 2013. aastat käivitatud projektide käigus, saab kasutada heidete vähendamisel alates 2013. aastast.
- (23) Kui rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimine viibib, tuleks ette näha võimalus kasutada heitkoguste vähendamise ühikuid kõrgekvaliteedilistest projektidest ühenduse kauplemissüsteemi raames kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepete kaudu. Sellised kokkulepped, mis võivad olla kahe- või mitmepoolsed, võiksid aidata kaasa selliste projektide tunnustamisele ühenduse süsteemis, mille käigus toodeti VHÜsid kuni 2012. aastani, kuid mille puhul ei ole see enam Kyoto raamistikus võimalik.
- (24) Vähim arenenud riigid on eriti tundlikud kliimamuutuste mõjude suhtes ning tekitavad üksnes väga väikese osa kasvuhoonegaaside heitkogustest. Kui oksjonitel saadud tulu kasutatakse kliimamuutustega kohanemise hõlbustamiseks arengumaades, tuleks seepärast esmajärjekorras käsitleda vähim arenenud riikide vajadusi. Kuna kõnealustes riikides on käivitatud väga vähe puhta arengu mehhanismi projekte, on asjakohane kinnitada, et pärast 2012. aastat kõnealustes riikides alustatud projektide raames omandatud ühikud on vastuvõetavad isegi rahvusvahelise kokkuleppe puudumisel. See õigus peaks vähim arenenud riikide suhtes kehtima kuni 2020. aastani, tingimusel et nad on selleks ajaks ratifitseerinud ülemaailmse kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe või kahe- või mitmepoolse kokkuleppe ühendusega.
- (25) Pärast rahvusvahelise kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe sõlmimist tuleks puhta arengu mehhanismi ühikuid kolmandatest riikidest tunnustada ühenduse süsteemi raames üksnes siis, kui kõnealused riigid on rahvusvahelise kokkuleppe ratifitseerinud.
- (26) Ühendus ja selle liikmesriigid peaksid heaks kiitma üksnes projektitegevused, mille puhul kõikide projektiosaliste peakontor asub riigis, mis on sõlminud selliseid projekte käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe, et vältida süsteemi ärakasutamist ettevõtjate poolt, kes asuvad riikides, mis ei ole rahvusvahelist kokkulepet sõlminud, välja arvatud juhul, kui kõnealused ettevõtjad asuvad kolmandates riikides või osariigi või piirkonna tasandi haldusüksustes, mis on seotud ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga.
- (27) Kogemusi silmas pidades tuleks heitkoguste seiret, aruandlust ja tõendamist käsitlevaid ühenduse süsteemi sätteid täiustada.

- (28) Selleks et selgitada, et käesolev direktiiv hõlmab igat tüüpi katlaid, põleteid, turbiine, soojendeid, sulatusahje, põletusahje, jäätmepõletusahje, ahje, kuivateid, mootoreid, pilupõleteid ning termilist ja katalüütilist järelpõlemist, tuleks lisada põletuskäitise määratlus.
- (29) Selleks et tagada, et kvoote saab ühenduse piires isikute vahel ilma igasuguste piiranguteta üle kanda ning et ühenduse süsteemi on võimalik siduda saastekvootidega kauplemise süsteemidega kolmandates riikides ning osariigi ja piirkonna tasandi haldusüksustes, tuleks kõiki kvoote alates 1. jaanuarist 2013 pidada ühenduse registris, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta otsuse nr 280/2004/EÜ²² alusel. See ei tohiks piirata ühenduse süsteemi väliste heitkoguste üle riiklike registrite pidamist.
- (30) Alates 2013. aastast peaks ühenduse süsteem ühtlustatud viisil hõlmama kasvuhoonegaaside kogumist, transporti ja geoloogilist säilitamist.
- (31) Tuleks ette näha kord, mis võimaldaks vastastikku tunnustada ühenduse süsteemi kvoote ning kvoote muude kolmandates riikides või osariigi ja piirkonna tasandi haldusüksustes kehtestatud kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise kohustuslike süsteemide raames, millega seatakse piirangud koguheitele.
- (32) Ühenduse süsteemi raames saadud kogemusi silmas pidades peaks olema võimalik eraldada kvoote projektidele, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitkoguseid, tingimusel et kõnealused projektid viiakse ellu vastavalt ühenduse tasandil vastu võetud kooskõlastatud eeskirjadele ning et kõnealuste projektide puhul ei toimu heitkoguste vähendamise topeltarvestust ega takistata ühenduse süsteemi ulatuse laiendamist ega muude poliitiliste meetmete võtmist selliste heidete vähendamiseks, mis ei ole hõlmatud ühenduse süsteemiga.
- (33) [Kvootide eraldamisel tuleks lennundust käsitada pigem nagu muid tööstusharusid, millele eraldatakse üleminekuajal tasuta kvoote, mitte kui elektritootjaid. See tähendab, et 80 % kvootidest tuleks 2013. aastal eraldada tasuta ning seejärel vähendatakse lennundusele eraldatavaid tasuta kvoote igal aastal võrdse koguse võrra, nii et 2020. aastal enam tasuta kvoote ei eraldata. Ühendus ja selle liikmesriigid peaksid jätkuvalt üritama saavutada kokkulepet üleilmsete meetmete osas kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks lennunduses ning hindama kõnealuse sektori olukorda uuesti ühenduse süsteemi järgmise läbivaatamise käigus.]
- (34) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused²³. Eelkõige tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu meetmeid, mis käsitlevad saastekvootide müüki oksjonil, kvootide eraldamist ühenduses ülemineku perioodil, heitkoguste seiret, aruandlust ja tõendamist, kontrolliasutuste akrediteerimist ja ühtlustatud projektieeskirjade rakendamist. Kuna kõnealused meetmed on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid ning täiendada käesolevat direktiivi uute vähem oluliste sätete lisamise või muutmise teel, tuleks need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

²² ELT L 49, 19.2.2004, lk 1.

²³ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

- (35) Seetõttu tuleks direktiivi 2003/87/EÜ vastavalt muuta.
- (36) On asjakohane näha ette selliste sätete varane ülevõtmine, millega valmistatakse ette ühenduse süsteemi läbivaadatud toimimist alates 2013. aastast.
- (37) Selleks et viia 2008.–2012. aasta kauplemisperiood nõuetekohaselt lõpule, tuleks direktiivi 2003/87/EÜ (muudetud direktiiviga 2004/101/EÜ) sätteid jätkuvalt kohaldada, ilma et see piiraks komisjoni võimalust võtta vastu meetmeid ühenduse süsteemi läbivaadatud toimimiseks alates 2013. aastast.
- (38) Käesoleva direktiivi kohaldamine ei piira EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist.
- (39) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtetest.
- (40) Kuna liikmesriigid üksi ei saa täiel määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärke, mida on meetmete ulatuse ja mõju tõttu lihtsam saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, kui on vaja kõneoleva eesmärgi saavutamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1 *Direktiivi 2003/87/EÜ muudatused*

Direktiivi 2003/87/EÜ muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklile 1 lisatakse järgmine lõige:

„Samuti sätestatakse direktiivis kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise taseme tõstmine et aidata kaasa sellise vähendamise taseme saavutamisele, mis on teaduslikult vajalik tõsiste kliimamuutuste vältimiseks.“

- (2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) *kasvuhoonegaasid* – II lisa loetletud gaasid ning muud looduslikud ja inimtekkelised atmosfääri gaasilised koostisosad, mis neelavad ja kiirgavad infrapunast kiirgust;“

b) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) *uus osaleja* – mis tahes käitis, mis tegeleb ühe või mitme I lisa loetletud tegevusega ning mis on saanud kasvuhoonegaaside heitmeloa pärast seda, kui komisjonile on esitatud artikli 11 lõikes 1 osutatud loetelu;“

c) lisatakse järgmised punktid:

„[t] *põletuskäitis* – paikne tehniline üksus, kus oksüdeeritakse kütuseid, mille käigus tekib soojus või mehaaniline energia või mõlemad, ja toimuvad muud otseselt seotud tegevused, sh heitgaaside puhastamine;

[u] *elektritootja* – käitis, mis 1. jaanuaril 2005 või pärast seda on tootnud elektrienergiat müügiks kolmandatele isikutele ja mis kuulub üksnes I lisa kategooriasse „Elektri või soojuse tarnimine“.

(3) Artikli 5 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) meetmed, mille eesmärk on kontrollida heitkoguseid kooskõlas artikli 14 kohaselt vastuvõetud määrusega ja nendest aru anda.“

(4) Artikli 6 lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

„Pädev asutus kontrollib vähemalt iga viie aasta järel kasvuhoonegaaside heitmelube ja teeb vajaduse korral asjakohased muudatused.“

(5) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Ühenduse saastekvootide üldkogus

Alates 2013. aastast vähendatakse igal aastal eraldatavat ühenduse saastekvootide üldkogust lineaarselt, arvutades alates ajavahemiku 2008–2012 keskelt. Kogust vähendatakse lineaarse teguri 1,74 % võrra, võrreldes kvootide keskmise üldkogusega, mille liikmesriigid on eraldanud vastavalt komisjoni otsustele riiklike saastekvootide eraldamise kavade kohta ajavahemikuks 2008–2012.

30. juuniks 2010 avaldab komisjon aastaks 2013 ettenähtud kvootide absoluutkoguse, mis põhineb liikmesriikide poolt vastavalt komisjoni otsustele riiklike saastekvootide eraldamise kavade kohta ajavahemikuks 2008–2012 eraldatud kvootide üldkogustel.

Komisjon vaatab kõnealuse lineaarse teguri läbi hiljemalt 2025. aastal.“

(6) *Lisatakse artikkel 9a:*

„Artikkel 9a

Ühenduse saastekvootide üldkoguse kohandamine

1. Käitiste puhul, mis olid ajavahemikul 2008–2012 hõlmatud ühenduse süsteemiga artikli 24 lõike 1 kohaselt, kohandatakse alates 1. jaanuarist 2013 eraldatavate kvootide kogust nii, et see väljendaks kõnealustele käitistele ühenduse süsteemiga hõlmamise ajavahemikul eraldatud kvootide aasta keskmist, mida on kohandatud artiklis 9 osutatud lineaarse teguri võrra.

2. Käitiste puhul, mis on ühenduse süsteemiga hõlmatud alles 2013. aastast alates, tagavad liikmesriigid, et selliste käitiste käitajad saavad esitada asjakohasele pädevale asutusele sõltumatult tõendatud andmed heitkoguste kohta, et neid saaks kvootide eraldamisel arvesse võtta.

Kõnealused andmed esitatakse hiljemalt 30. aprilliks 2010 asjakohasele pädevale asutusele kooskõlas artikli 14 lõike 1 kohaselt vastuvõetud sätetega.

Kui esitatud andmed on nõuetekohaselt põhjendatud, teavitab pädev asutus komisjoni hiljemalt 30. juuniks 2010 ning eraldatavate kvootide kogust, mille suhtes on kohaldatud artiklis 9 osutatud lineaarset tegurit, kohandatakse vastavalt.

3. Komisjon avaldab lõigetes 1 ja 2 osutatud kohandatud kogused.“

- (7) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Saastekvootide müük oksjonil

1. Alates 2013. aastast müüvad liikmesriigid oksjonil kõik kvoodid, mida ei eraldata tasuta kooskõlas artikliga 10a.
2. Iga liikmesriigi poolt oksjonil müüdavate kvootide kogus koosneb järgmistest osadest:
 - a) 90 % oksjonil müüdavate kvootide üldkogusest jaotatakse liikmesriikide vahel osadena, mis on võrdsed asjaomase liikmesriigi osaga tõendatud heitkogustest ühenduse süsteemi raames aastal 2005;
 - b) 10 % oksjonil müüdavate kvootide üldkogusest jaotatakse teatavate liikmesriikide vahel ühenduse solidaarsuse ja majanduskasvu eesmärgil ja sel viisil suurendatakse kõnealuste liikmesriikide poolt punkti a kohaselt oksjonil müüdavate kvootide kogust IIa lisas täpsustatud protsendimäärade võrra.

Punkti a kohaldamisel kasutatakse nende liikmesriikide osatähtsuse arvutamisel, kes ei osalenud ühenduse süsteemis 2005. aastal, tõendatud heitkoguseid ühenduse süsteemi raames 2007. aastal.

Vajaduse korral kohandatakse esimese lõigu punktis b osutatud protsendimäärasid proportsionaalselt, et ümberjaotamise määr oleks 10 %.

3. Vähemalt 20 % lõikes 2 osutatud saastekvootide oksjoni käigus saadud tulust, sealhulgas kogu tulu lõike 2 punktis b osutatud oksjonitest, tuleks kasutada järgmistel eesmärkidel:
 - a) kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, sealhulgas panus ülemaailmsesse energiatõhususe ja taastuvenergia fondi, kliimamuutuste mõjudega kohanemine ning heitkoguste vähendamise ja mõjudega kohanemise alase uurimis- ja arendustegevuse rahastamine, sealhulgas osalemine algatustes Euroopa energiatehnoloogiate strateegilise plaani raames;

- b) taastuvenergiaallikate väljaarendamine, et saavutada ühenduse eesmärk, mille kohaselt on taastuvenergia osatähtsus 2020. aastaks 20 %, ning ühenduse eesmärk suurendada energiatõhusust 2020. aastaks 20 %;
 - c) kasvuhoonegaaside, eelkõige kivisöe-elektrijaamadest pärit gaaside kogumine ja geoloogiline säilitamine;
 - d) meetmed metsade hävitamise vältimiseks, eelkõige vähim arenenud riikides;
 - e) kliimamuutuste mõjudega kohanemise hõlbustamine arengumaades;
 - f) sotsiaalprobleemide lahendamine madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondades, näiteks nende energiatõhususe suurendamise ja parema isoleerimise abil; ning
 - g) ühenduse süsteemi juhtimise halduskulude katmine.
4. Liikmesriigid lisavad igal kõnealusel eesmärgil kasutatud tulused käsitleva teabe otsuse nr 280/2004/EÜ kohaselt esitatavatele aruannetele.
5. Komisjon võtab 31. detsembriks 2010 vastu oksjoni ajakava, haldamist ja muid aspekte käsitleva määruse, tagamaks et oksjon toimub avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil. Oksjonid korraldatakse nii, et käitajatel, eelkõige ühenduse süsteemiga hõlmatud väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on täielik juurdepääs ning teised osalejad ei kahjusta oksjoni toimimist. Kõnealune meede käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.”
- (8) Lisatakse artiklid 10a ja 10b:

„Artikkel 10a

Ühenduse üleminekueeskirjad kvootide tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil

1. 30. juuniks 2011 võtab komisjon vastu kogu ühenduses kohaldatavad ja täielikult ühtlustatud rakendusmeetmed lõigetes 2–6 ja lõikes 8 osutatud kvootide eraldamiseks ühtlustatud viisil.

Kõnealused meetmed käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Kui võrd see on võimalik, tagatakse esimeses lõigus osutatud meetmetega kvootide eraldamine sellisel viisil, et kõige tõhusamaid tehnoloogiaid, asendajaid, alternatiivseid tootmisviise, biomassi kasutamist, kasvuhoonegaaside kogumist ja säilitamist arvesse võttes stimuleeritaks kasvuhoonegaaside ja energia seisukohast kõige tõhusamate tehnoloogiate kasutamist ja heitkoguste vähendamist ning ei stimuleeritaks heitkoguste suurendamist. Elektritootmise eest tasuta kvote ei eraldata.

Pärast seda, kui ühendus on sõlminud rahvusvahelise kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe, mille tulemusel toimub kasvuhoonegaaside heitkoguste kohustuslik vähendamine ühendusega samaväärses ulatuses, vaatab komisjon kõnealused meetmed läbi, tagamaks et kvootide tasuta eraldamine toimub üksnes juhul, kui see on kõnealuse kokkuleppe põhjal nõuetekohaselt põhjendatud.

2. Kui lõikest 3 ei tulene teisiti, ei eraldata tasuta kvote elektritootjatele, käitistele kasvuhoonegaaside heidete kogumiseks, torujuhtmetele kõnealuste heidete transpordiks ega kõnealuste heidete säilitamiskohtadele.
3. Elektritootjatele võib eraldada tasuta kvote toodetud soojuse eest direktiivis 2004/8/EÜ määratletud suure tõhususega koostootmise eest majanduslikult õigustatud nõudluse osas, et tagada võrdne kohtlemine võrreldes teiste soojatootjatega. Pärast 2013. aastat kohandatakse kõnealustele käitistele eraldatavaid kvote kõnealuse soojuse tootmise eest igal aastal artiklis 9 osutatud lineaarse teguri võrra.
4. Kvootide maksimumkogus, mille alusel arvutatakse sellistele käitistele eraldatavad kvoodid, mis tegutsevad 2013. aastal ja millele eraldatai tasuta kvote ajavahemikuks 2008–2012, ei ületa kõnealuste käitiste poolt ajavahemikul 2005–2007 tekitatud vastavate heitkoguste protsendimäära ühenduse kvootide aastasest üldkogusest. Vajaduse korral kohaldatakse paranduskoefitsienti.
5. Kvootide maksimumkogus, mille alusel arvutatakse sellistele käitistele eraldatavad kvoodid, mis on ühenduse süsteemiga hõlmatud alles alates 2013. aastast, ei ületa 2013. aastal kõnealuste käitiste tõendatud heitkoguseid ajavahemikus 2005–2007. Igal järgneval aastal kohandatakse sellistele käitistele eraldatavate kvootide koguhulka artiklis 9 osutatud lineaarse teguri võrra.
6. Viis protsenti ajavahemikul 2013–2020 vastavalt artiklitele 9 ja 9a kindlaksmääratud ühenduse kvootide üldkogusest eraldatakse uutele osalistele kui suurim kogus, mille võib eraldada uutele osalistele käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastuvõetud korras.

Kvootide kohandatakse artiklis 9 osutatud lineaarse teguri võrra.

Uutele elektritootjatele tasuta kvote ei eraldata.

7. Kui artiklist 10b ei tulene teisiti, on käesoleva artikli lõigete 3–6 [ja artikli 3c lõike 2] kohaselt tasuta eraldatavate kvootide kogus 2013. aastal 80 % lõikes 1 osutatud meetmete kohaselt kindlaksmääratud kogusest ning seejärel vähendatakse tasuta kvote igal aastal võrdse koguse võrra, nii et 2020. aastal enam tasuta kvote ei eraldata.
8. 2013. aastal ja igal järgneval aastal kuni 2020. aastani eraldatakse käitistele sektorites, mille puhul on kõrge süsinikdioksiidi lekke oht, tasuta kvote kuni 100 % ulatuses lõigete 2–6 kohaselt kindlaksmääratud kogusest.
9. Hiljemalt 30. juuniks 2010 ja seejärel iga 3 aasta tagant määrab komisjon kindlaks lõikes 8 osutatud sektorid.

Kõnealune meede käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Esimeses lõigus osutatud kindlaksmääramisel võtab komisjon arvesse seda, millises ulatuses on asjaomases sektoris võimalik nõutavate kvootide hinda edasi suunata tootehindadesse, ilma et see tooks kaasa märgatava turuosa loovutamise süsinikdioksiidi heidete seisukohast vähem tõhusatele ühendusevälistele käitistele, ning arvestab eelkõige järgmist:

- a) mil määral tooks kvootide müük oksjonil kaasa tootmiskulude olulise suurenemise;
- b) mil määral on kõnealuse sektori üksikutel käitistel võimalik heitkoguseid vähendada, näiteks tõhusaima tehnoloogia abil;
- c) turu struktuur, asjakohane geograafiline turg ja tooteturg, sektori sõltuvus rahvusvahelisest konkurentsist;
- d) kliimamuutuse ja energeetika tegevuskavade mõju, mida rakendatakse või hakatakse rakendama asjaomastes sektorites väljaspool ELi.

Selleks et hinnata, kas ühenduse süsteemist tulenevad suuremad kulud on võimalik edasi suunata, võib muu hulgas kasutada süsinikuhinna tõusust tulenevat hinnangulist kaotatud müügiimahtu või asjaomaste käitiste tasuvusele avalduvat mõju.

Artikkel 10b

Meetmed teatavate energiamahukate tööstusharude toetamiseks süsinikdioksiidi lekke korral

Pidades silmas rahvusvaheliste läbirääkimiste tulemusi ja seda, mil määral aitavad kõnealused läbirääkimised saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist kogu maailmas, ning pärast nõupidamist kõigi asjakohaste sotsiaalpartneritega esitab komisjon hiljemalt 2011. aasta juuniks Euroopa Parlamendile ja nõukogule analüüsiaruande, milles hinnatakse olukorda energiamahukates sektorites või alasektorites, mille puhul on tehtud kindlaks märkimisväärne süsinikdioksiidi lekke oht. Aruandele lisatakse asjakohased ettepanekud, mis võivad sisaldada järgmist:

- kõnealustele sektoritele või alasektoritele artikli 10a raames tasuta eraldatavate kvootide osatähtsuse kohandamine;
- vastavalt artiklile 10a kindlaks tehtud sektorite või alasektorite toodetavate toodete importijate kaasamine ühenduse süsteemi.

Asjakohaste meetmete üle otsustamisel võetakse samuti arvesse siduvaid sektorisiseseid kokkuleppeid, mille tulemusel vähendatakse üleilmseid heitkoguseid määral, mis on vajalik kliimamuutuste tõhusaks ärahoidmiseks, ning mis on jälgitavad, tõendatavad ja kohustuslikus korras jõustatavad.“

- (9) Artiklid 11 ja 11a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Riiklikud rakendusmeetmed

1. Iga liikmesriik avaldab ja esitab komisjonile 30. septembriks 2011 tema territooriumil asuvate käesoleva direktiiviga hõlmatud käitiste loetelu ja tema territooriumil asuvatele käitistele eraldatavad tasuta kvoodid, mis on arvatud artikli 10a lõikes 1 osutatud eeskirjade kohaselt.
2. Iga aasta 28. veebruariks annavad pädevad asutused välja asjaomaseks aastaks jagatavad kvoodid, mis on arvatud artiklite 10 ja 10a kohaselt.

Käitis, mis lõpetab tegevuse, ei saa enam tasuta kvote.

Artikkel 11a

Ühenduse süsteemi raames projektitegevusest saadud THVde ja HVÜde kasutamine enne kliimamuutusi käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe jõustumist

1. Kuni tulevase rahvusvahelise kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe jõustumiseni ning enne artikli 28 lõigete 3 ja 4 kohaldamist kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2–7.
2. Käitajad võivad esitada pädevale asutusele taotluse, et THVde ja HVÜde eest, mis on omandatud heitkoguste vähendamise eest kuni aastani 2012 sellist tüüpi projektide käigus, mille kõik liikmesriigid kiitsid ühenduse süsteemi raames heaks ajavahemikul 2008–2012, eraldataks neile kvote, mis kehtivad alates 2013. aastast, sellises ulatuses, mille osas nad ei ole ära kasutanud neile liikmesriigi poolt ajavahemikuks 2008–2012 antud THVsid ja VHÜsid. Kuni 31. detsembrini 2014 eraldab pädev asutus kõnealused kvoodid taotluse korral.
3. Sellises ulatuses, mille osas käitajad ei ole ära kasutanud neile liikmesriigi poolt ajavahemikuks 2008–2012 antud THVsid ja VHÜsid, lubavad pädevad asutused käitajatel vahetada THVd, mis on omandatud enne 2013. aastat käivitatud projektide käigus heitkoguste vähendamise eest alates 2013. aastast, alates 2013. aastast kehtivate kvootide vastu.

Esimest lõiku kohaldatakse kõikide projektitüüpide suhtes, mille kõik liikmesriigid kiitsid heaks ühenduse süsteemis ajavahemikuks 2008–2012.

4. Sellises ulatuses, mille osas käitajad ei ole ära kasutanud neile liikmesriigi poolt ajavahemikuks 2008–2012 antud THVsid ja VHÜsid, lubavad pädevad asutused käitajatel vahetada THVd, mis on omandatud alates 2013. aastast teostatud heitkoguste vähendamise eest, alates 2013. aastast vähim arenenud riikides käivitatud uute projektide eest saadavate kvootide vastu.

Esimest lõiku kohaldatakse THVde suhtes kõikide projektitüüpide puhul, mille kõik liikmesriigid kiitsid heaks ühenduse süsteemis ajavahemikuks 2008–2012, kuni kõnealused riigid on ratifitseerinud ühendusega sõlmitud kokkuleppe või kuni aastani 2020, olenevalt sellest, kumb tähtaeg on varasem.

5. Sellises ulatuses, mille osas käitajad ei ole ära kasutanud neile liikmesriigi poolt ajavahemikuks 2008–2012 antud THVsid ja VHÜsid, ja juhul kui kliimamuutusi käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimine viibib, võib projektidest või muust heitkoguseid vähendavast tegevusest saadud ühikuid kasutada ühenduse süsteemis vastavalt kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepetele, sealjuures tuleb täpsustada kasutamise määr. Vastavalt kõnealustele kokkulepetele on käitajatel võimalik kasutada kõnealustes kolmandates riikides toimivatest projektidest saadud ühikuid oma kohustuste täitmiseks ühenduse süsteemi raames.
6. Lõikes 5 osutatud kokkulepetes sätestatakse tehnosiiret ja säästvat arengut edendavate taastuvenergia- ja energiatõhusustehnoloogiate kaudu saadud ühikute kasutamine ühenduse süsteemis. Kõnealustes kokkulepetes võidakse sätestada ka sellistest projektidest saadud ühikute kasutamine, mille puhul on võrdlustase madalam kui tasuta kvootide eraldamise määr artiklis 10a osutatud meetmete alusel või madalam kui ühenduse õigusaktidega nõutud tase.
7. Pärast rahvusvahelise kliimamuutusi käsitleva kokkuleppe sõlmimist tuleks ühenduse süsteemi raames tunnustada sellistest kolmandatest riikidest saadud THVsid üksnes juhul, kui kõnealused riigid on rahvusvahelise kokkuleppe ratifitseerinud.“

(10) Artikli 11b lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

„Ühendus ja selle liikmesriigid kiidavad heaks üksnes projektitegevused, mille puhul asub kõikide projektiosaliste peakontor riigis, mis on sõlminud selliseid projekte käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe, või riigis või osariigi või piirkonna taseme haldusüksuses, mis on seotud ELi saastekvootide kauplemise süsteemiga vastavalt artiklile 25.“

(11) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Alates 1. jaanuarist 2013 eraldatud kvoodid kehtivad kaheksa aasta jooksul alates 1. jaanuarist 2013. tekitatud heitkoguste suhtes.“;

b) lõige 2 jäetakse välja;

c) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Neli kuud pärast iga lõikes 1 osutatud ajavahemiku algust tunnistab pädev asutus kehtetuks saastekvoodid, mille kehtivusaeg on lõppenud ja mida ei ole tagastatud või kehtetuks tunnistatud kooskõlas artikli 12 lõikega 3.“

(12) Artikkel 14 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

Heitkoguste seire ja aruandlus

1. Komisjon võtab vastu I lisa loetletud tegevustega seotud heitkoguste ja vajaduse korral tegevusandmete seiret ja aruandlust käsitleva määruse, mis põhineb IV lisa esitatud seire- ja aruandluspõhimõtetel ning milles iga kasvuhoonegaasi seire- ja aruandlusnõuete puhul täpsustatakse asjaomase gaasi globaalse soojenemise potentsiaal.

Kõnealune meede käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

2. Määruse puhul võidakse arvesse võtta kõige täpsemaid ja ajakohasemaid kättesaadavaid teaduslikke andmeid, eelkõige valitsustevahelise kliimamuutuste rühma andmeid, ja võidakse täpsustada nõudeid selle kohta, et käitajad esitaksid aruande heitkoguste kohta, mis on seotud rahvusvahelisest konkurentsist mõjutatud energiamahukate tööstusharude toodetud toodetega, ja et seda teavet tuleb sõltumatult tõendada.

Kõnealused nõuded võivad hõlmata aruandeid heidete määra kohta ühenduse süsteemiga hõlmatud ja kõnealuste toodete tootmisega seotud elektritootmisest.

3. Liikmesriigid tagavad, et iga käitise käitaja annab pädevale asutusele sellest käitisest kõnealuse kalendriaasta jooksul pärinevate heitkoguste kohta aru pärast iga aasta lõppu ja kooskõlas määrusega.“

(13) Artiklit 15 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Tõendamine ja akrediteerimine“

- b) lisatakse järgmised lõigud:

„Komisjon võtab vastu heitkoguste aruannete tõendamist ja tõendavate asutuste akrediteerimist käsitleva määruse, milles täpsustatakse akrediteerimise tingimused, tõendavate asutuste akrediteeringu vastastikuse tunnustamise ja tühistamise tingimused, samuti vajaduse korral järelevalve ja vastastikuse hindamise tingimused.

Kõnealune meede käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.“

(14) Artikli 16 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Ülemääraste heitkoguste trahvi alates 1. jaanuarist 2013 eraldatud kvootide puhul suurendatakse vastavalt Euroopa tarbijahinnaindeksile.“

(15) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Alates 1. jaanuarist 2013 eraldatud kvooote hoitakse ühenduse registris.“

- b) lisatakse lõige 4:

“4. Registrate standarditud ja turvatud süsteemi käsitlev määrus sisaldab asjakohaseid üksikasju, mille kohaselt ühenduse register teostab toiminguid ja muid tegevusi, mis on vajalikud artikli 25 lõikes 1b osutatud korra rakendamiseks.“

(16) Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lause asendatakse järgmisega:

„Aruandes pööratakse erilist tähelepanu saastekvootide eraldamise korrale, registrite pidamisele, järelevalve ja aruandluse rakendusmeetmete kohaldamisele, tõendamisele ja akrediteerimisele ning käesoleva direktiivi täitmisega seotud küsimustele ja kvootide võimalikule maksumenetlusele.“

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Komisjon korraldab liikmesriikide pädevate asutuste vahel teabevahetuse, milles käsitletakse kvootide väljaandmise, ühenduse süsteemis THVde ja HVÜde kasutamise, registrite pidamise, järelevalve, aruandluse, tõendamise, akrediteerimise, infotehnoloogia ja käesoleva direktiivi järgimisega seotud küsimustega kaasnevat arengut.“

(17) Artikkel 22 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 22

Lisade muudatused

Komisjon võib muuta käesoleva direktiivi lisasid, välja arvatud I lisa, võttes arvesse artiklis 21 sätestatud aruandeid ja käesoleva direktiivi rakendamisel saadud kogemusi. IV ja V lisa võib muuta heitkoguste seire, aruandluse ja tõendamise parandamiseks.

Kõnealused meetmed käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.”

(18) Artikli 24 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Täiendavate tegevusalade ja gaaside lisamise heakskiitmisega samal ajal võib komisjon lubada teistel liikmesriikidel lisada loetellu kõnealused täiendavad tegevusalad ja gaasid.

3. Komisjon võib omal algatusel või mõne liikmesriigi taotlusel artikli 23 lõikes 2 sätestatud korras vastu võtta määruse, mis käsitleb I lisa kombinatsioonina loetlemata tegevusaladest, kütistest ja kasvuhoonegaasidest pärinevate heitkoguste seiret ja aruandlust, kui kõnealust seiret ja aruandlust on võimalik teostada teha piisava täpsusega.

Kõnealune meede käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.“

(19) Lisatakse artikkel 24a:

„Artikkel 24a

Heitkoguste vähendamise projektide ühtlustatud eeskirjad

1. Lisaks artiklis 24 sätestatud lisamisele võib komisjon vastu võtta kvootide eraldamist käsitlevad rakendusmeetmed liikmesriikide hallatavate projektide puhul, millega vähendatakse kasvuhoonegaaside heitkoguseid väljaspool ühenduse süsteemi.

Kõnealused meetmed käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

Sellised meetmed ei tohi kaasa tuua heitkoguste vähendamise topeltarvestust ega takistada muude poliitiliste meetmete võtmist selliste heitkoguste vähendamiseks, mis ei ole hõlmatud ühenduse süsteemiga. Sätted võetakse vastu üksnes juhul, kui artikli 24 kohane lisamine ei ole võimalik, ning ühenduse süsteemi järgmise läbivaatamise käigus kaalutakse kõnealuste heitkoguste hõlmamise ühtlustamist kogu ühenduses.

2. Komisjon võib vastu võtta rakendusmeetmeid, millega nähakse ette lõikes 1 osutatud ühenduse tasandi projektide raames ühikute omandamise üksikasjad.

Kõnealused meetmed käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.“

(20) Artiklile 25 lisatakse lõiked 1a ja 1b:

"1a. Võidakse ette näha kord, mis võimaldaks vastastikku tunnustada ühenduse süsteemi kvote ning kvote muudes riikides või osariigi ja piirkonna tasandi haldusüksustes kehtestatud kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise kohustuslike süsteemide raames, millega seatakse piirangud koguheittele.

1b. Kolmandate riikidega või osariigi või piirkonna tasandi haldusüksustega võib sõlmida mittesiduvaid kokkuleppeid, et sätestada kvootide haldusalane ja tehniline kooskõlastamine ühenduse süsteemi ja kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise muude süsteemide raames, millega seatakse piirangud koguheittele.

(21) Artiklid 27 ja 28 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 27

Väikeste põletuskäitiste väljaarvamine samaväärsete meetmete alusel

1. Liikmesriigid võivad ühenduse süsteemist välja arvata alla 25 MW nimisoojusvõimsusega põletuskäitised, mille pädevale asutusele teatatud heitkogused kõigil kolmel eelnenud aastal on olnud vähem kui 10 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused, ning mille suhtes kohaldatakse meetmeid, millega saavutatakse samaväärne panus heitkoguste vähendamisse, kui asjaomane liikmesriik täidab järgmised tingimused:

- (a) ta teatab komisjonile igast sellisest käitisesest, täpsustades kohaldatavad samaväärsed meetmed;
 - (b) ta kinnitab, et on kehtestatud seirekord, mille abil hinnatakse, kas käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid rohkem kui 10 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused;
 - (c) ta kinnitab, et kui käitis tekitab mõnel kalendriaastal heitkoguseid rohkem kui 10 000 tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti, välja arvatud biomassist saadud heitkogused, või samaväärseid meetmeid enam ei kohaldata, arvatakse käitis uuesti süsteemi;
 - (d) ta avaldab punktides a, b ja c osutatud teabe üldsusele arvamusteavalduseks.
2. Kui pärast kolme kuu möödumist teabe üldsusele arvamusteavalduseks avaldamisest ei esita komisjon vastuväiteid veel kuue kuu jooksul, kiidetakse teavitamine heaks.

Pärast seda, kui käitis on tagastanud kvoodid selle ajavahemiku suhtes, mille jooksul see oli hõlmatud ühenduse süsteemiga, arvatakse käitis ühenduse süsteemist välja ja liikmesriik ei eralda kõnealusele käitisele enam artikli 10a kohaselt tasuta kvote.

Artikkel 28

Kohandamine pärast tulevase kliimamuutusi käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimist

1. Pärast seda, kui ühendus on sõlminud kliimamuutusi käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe, mille tulemusel vähendatakse 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid kohustuslikus korras suuremal määral kui Euroopa Ülemkogu kokkulepitud miinimumulatuses, kohaldatakse lõikeid 2, 3 ja 4.
2. Alates lõikes 1 osutatud rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimise aastast suurendatakse lineaarset tegurit, nii et ühenduse kvootide üldkogus aastal 2020 on artikli 9 kohaselt kehtestatud kogusest väiksem sellise kvootide hulga võrra, mis on võrdne kasvuhoonegaaside heitkoguste täiendava vähendamisega ühenduses võrreldes rahvusvahelise kokkuleppe raames ühendusele pandud kohustusega 20 %, mis on korrutatud protsendimääraga, mille ühenduse süsteemiga vastavalt artiklitele 9 ja 9a hõlmatud heitkogused moodustavad kogu kasvuhoonegaaside heitkogustest 2020. aastal.
3. Käitajad võivad kasutada THVsid, HVÜsid või muid lõike 4 kohaselt heaks kiidetud vähendamise ühikuid kolmandatest riikidest, kes on sõlminud rahvusvahelise kokkuleppe, kuni pooles ulatuses lõike 2 kohaselt toimuvast vähendamisest.
4. Komisjon võib vastu võtta meetmeid, millega nähakse ette, et ühenduse süsteemiga hõlmatud käitajad saavad kasutada täiendavaid projektitüüpe peale nende, millele on osutatud artikli 11a lõigetes 2–5, või vajaduse korral rahvusvahelise kokkuleppe alusel loodud muid mehhanisme.

Kõnealused meetmed käesoleva direktiivi vähem oluliste sätete muutmiseks direktiivi täiendamise teel võetakse vastu artikli [23 lõikes 3] osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.“

- (22) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisale.
- (23) Lisatakse käesoleva direktiivi II lisas esitatud IIa lisa.
- (24) III lisa jäetakse välja.

Artikkel 2
Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 31. detsembril 2012. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid jõustavad direktiivi 2003/87/EÜ artikli 9a lõike 2 (lisatud käesoleva direktiivi artikli 1 lõikega 6) ja direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 (muudetud käesoleva direktiivi artikli 1 lõikega 9) järgimiseks vajalikud õigusnormid siiski hiljemalt [31. detsembriks 2009].

Liikmesriigid kohaldavad esimeses lõigus nimetatud sätteid alates 1. jaanuarist 2013. Kui liikmesriigid esimeses ja teises lõigus osutatud normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti. Komisjon teavitab sellest liikmesriike.

Artikkel 3
Üleminekusäte

Direktiivi 2003/87/EÜ (muudetud direktiiviga 2004/101/EÜ) sätteid kohaldatakse jätkuvalt kuni 31. detsembrini 2012.

Artikkel 4
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, [...]

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

ILISA

Direktiivi 2003/87/EÜ I lisa muudetakse järgmiselt.

(1) Punkt 1 asendatakse järgmisega:

“1. Käesolev direktiiv ei hõlma käitisi ega nende osi, mida kasutatakse uute toodete ja protsesside uurimiseks, arendamiseks ja katsetamiseks, ega täielikult biomassi kasutavaid käitisi.“

(2) Punktile 2 lisatakse järgmine lause:

„Põletuskäitiste koguvõimsuse arvutamisel ei võeta arvesse seadmeid nimisoojusvõimsusega alla 3 MW.“

(3) Tabelit muudetakse järgmiselt:

a) esimene tegevusalade rida asendatakse järgmisega:

“

<i>Elektri või soojuse tarnimine</i>	
Põletuskäitised nimisoojusvõimsusega üle 20 MW (v.a ohtlike või olmejäätmetega tegelevad käitised)	Süsinikdioksiid
<i>Energia tootmisega seotud muu tegevus</i>	
<i>Mineraalõli rafineerimistehased</i>	Süsinikdioksiid
<i>Koksiahjud</i>	Süsinikdioksiid

”

b) teist tegevusalade rida muudetakse järgmiselt:

i) pealkirjas asendatakse sõna „Raudmetallide“ sõnaga „Metallide“;

ii) lisatakse järgmised lõigud:

“

Raudmetallide (sh ferrosulamite) tootmine ja töötlemine, mille puhul käitatakse üle 20 MW nimisoojusvõimsusega põletuskäitisi, sh valtsimispingid, eelsoojendid, lõõmutusahjud, sepikojad, valukojad, pindamine ja dekapeerimine.	Süsinikdioksiid
Alumiiniumi tootmine (esmane ja üle 20 MW nimisoojusvõimsusega põletuskäitiste puhul teisene)	Süsinikdioksiid ja perfluorosüsiivesinikud

Värviliste metallide tootmine ja töötlemine, sh sulamite tootmine, puhastamine, valamine jne, mille puhul kasutatakse üle 20 MW nimisoojusvõimsusega põletuskaitisi.	Süsinikdioksiid
--	-----------------

”

c) kolmandat tegevusalade rida muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Käitised tsemendiklinkri tootmiseks pöördahjudes tootmisvõimsusega üle 500 tonni ööpäevas või lubja tootmiseks, kaasa arvatud dolomiidi ja magnesiidi kaltsineerimiseks, pöördahjudes tootmisvõimsusega üle 50 tonni ööpäevas või muudes põletusahjudes tootmisvõimsusega üle 50 tonni ööpäevas“;

ii) kolmandast lõigust jäetakse välja järgmine tekst:

„ja/või ahjudes mahutavusega üle 4 m³ ja mahtuvustihedusega 300 kg/m³ põletusahju kohta“;

iii) lisatakse järgmised lõigud:

”

Käitised kivivilla tootmiseks võimsusega üle 20 tonni päevas	Süsinikdioksiid
Käitised kipsi kuivatamiseks või kaltsineerimiseks või kipsplaatide ja muude kiptoodete tootmiseks, mille puhul kasutatakse üle 20 MW nimisoojusvõimsusega põletuskaitisi.	Süsinikdioksiid

”

(4) Lisatakse järgmised tegevusalade read:

”

<i>Keemiatööstus</i>	
Tahma tootmine, mis hõlmab orgaaniliste ainete, nt õlide, tõrvade, krakkimis- ja destilleerimisjääkide koksistamist ja mille puhul kasutatakse üle 20 MW nimisoojusvõimsusega põletuskaitisi	Süsinikdioksiid

²⁴

Direktiiv xxxx/xx/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist.

Lämmastikhappe tootmine	Süsinikdioksiid ja dilämmastikoksiid
Adipiinhappe tootmine	Süsinikdioksiid ja dilämmastikoksiid
Glüoksaali ja glüoksüülhappe tootmine	Süsinikdioksiid ja dilämmastikoksiid
Ammoniaagi tootmine	Süsinikdioksiid
Orgaaniliste põhikemikaalide tootmine krakkimise, reformingu, täieliku või osalise oksüdeerimise või sarnaste protsesside abil, tootmisvõimsusega üle 100 tonni päevas	Süsinikdioksiid
Vesiniku (H ₂) ja sünteesgaasi tootmine reformingu või osalise oksüdeerimise teel, tootmisvõimsusega üle 25 tonni päevas	Süsinikdioksiid
Naatriumkarbonaadi (Na ₂ CO ₃) ja naatriumvesinikkarbonaadi (NaHCO ₃) tootmine	Süsinikdioksiid
.....	
<i>Kasvuhoonegaaside kogumine, transport ja geoloogiline säilitamine</i>	Kõik II lisas loetletud kasvuhoonegaasid
Käitised, milles kogutakse kasvuhoonegaase, et neid transportida ja geoloogiliselt säilitada direktiivi xxxx/xx/EÜ ²⁴ kohaselt lubatud säilitamiskohas	Kõik II lisas loetletud kasvuhoonegaasid
Torujuhtmed kasvuhoonegaaside transportimiseks, et neid geoloogiliselt säilitada direktiivi xxxx/xx/EÜ kohaselt lubatud säilitamiskohas	Kõik II lisas loetletud kasvuhoonegaasid
Säilitamiskohad kasvuhoonegaaside geoloogiliseks säilitamiseks vastavalt direktiivile xxxx/xx/EÜ	

”

II LISA

Direktiivile 2003/87/EÜ lisatakse IIa lisa:

„IIa LISA

Protsendimäärad, mille võrra suurendatakse liikmesriikide poolt vastavalt artikli 10 lõike 2 punktile a oksjonil müüdavaid saastekvoote ühenduse solidaarsuse ja majanduskasvu eesmärgil, et vähendada heitkoguseid ja kohaneda kliimamuutuste mõjudega

	Liikmesriigi osa
Belgia	10%
Bulgaaria	53%
Tšehhi Vabariik	31%
Eesti	42%
Kreeka	17%
Hispaania	13%
Itaalia	2%
Küpros	20%
Läti	56%
Leedu	46%
Luksemburg	10%
Ungari	28%
Malta	23%
Poola	39%
Portugal	16%
Rumeenia	53%
Sloveenia	20%
Slovakkia	41%
Rootsi	10%

”

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU NIMETUS:

Ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi.

2. TEGEVUSPÕHISE JUHTIMISE JA EELARVESTAMISE RAAMISTIK

Asjaomased poliitikavaldkonnad ja nendega seonduvad meetmed:

Poliitikavaldkond: 07 Keskkond

Tegevuspõhise eelarvestamise kood 0703: ühenduse keskkonnapoliitika ja keskkonnavalaste õigusaktide rakendamine

3. EELARVEREAD

3.1. Eelarveread (tegevusassigneeringute read ja nendega seonduvad tehnilise ja haldusabi read (endised B..A read)), sh järgmised nimetused:

Artikkel 07 03 07 – LIFE+ (keskkonna rahastamisvahend — 2007–2013)

3.2. Meetme ja finantsmõju kestus:

Aastateks 2009–2013 vajalikud rahastamisvahendid eraldatakse LIFE+ programmi jaoks juba ettenähtud vahenditest. Kuna läbivaadatud õigusaktid jõustuvad alles 2013. aastal ja meetme lõppkuupäeva ei ole kindlaks määratud, siis on ettepanekul finantsmõju ELi eelarvele ka pärast kõnealust aastat, vähemalt seoses süsteemi toimimise korrapärase kontrollimisega. Peamine ebaselge element on rahvusvahelise kliimamuutust käsitleva kokkuleppe ajastus, mille tõttu on võib olla vaja süsteemi kohandada.

3.3. Eelarve tunnused (lisage vajadusel ridu):

Eelarverida	Kulu liik		Uus	EFTA osamaks	Taotlejariikide osamaksud	Finantsperspektiivi rubriik
07 03 07	Mitte-kohustuslik	Liigendatud	EI	EI	EI	Nr 2

4. ÜLEVAADE VAHENDITEST

4.1. Rahalised vahendid

4.1.1. Ülevaade kulukohustuste assigneeringutest ja maksete assigneeringutest

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kulu liik	Jaot nr		2009	2010	2011	2012	2013	2014 jj	Kokku
-----------	---------	--	------	------	------	------	------	---------	-------

Tegevuskulud²⁵

Kulukohustuste assigneeringud	8.1.	a	0,900	1,850	0,150	0,150	0,000	0,000	3,050
Maksete assigneeringud		b	0,270	1,185	0,815	0,675	0,105	0,000	3,050

Võrdlussummas sisalduvad halduskulud²⁶

Tehniline ja haldusabi (liigendamata assigneeringud)	8.2.4.	c	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
--	--------	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

VÕRDLUSSUMMA KOKKU

Kulukohustuste assigneeringud		a+c	0,900	1,850	0,150	0,150	0,000	0,000	3,050
Maksete assigneeringud		b+c	0,270	1,185	0,815	0,675	0,105	0,000	3,050

Võrdlussummast välja jäävad halduskulud²⁷

Personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.5.	d	1,170	1,813	1,287	0,819	0,819	0,819	6,727
Võrdlussummast välja jäävad halduskulud, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.6.	e	0,250	0,287	0,341	0,395	0,277	0,331	1,881

Meetme soovituslik finantskulu kokku

Kulukohustuste assigneeringud (sh personalikulud) KOKKU		a+c +d +e	2,320	3,950	1,778	1,364	1,096	1,150	11,658
Maksete assigneeringud (sh personalikulud) KOKKU		b+c +d +e	1,690	3,285	2,443	1,889	1,201	1,150	11,658

²⁵ Kulud, mis ei kuulu asjaomase xx jaotise xx 01 peatüki alla.

²⁶ Kulud, mis kuuluvad jaotise xx artikli xx 01 04 alla.

²⁷ Kulud, mis kuuluvad xx 01 peatüki alla, välja arvatud artiklid xx 01 04 ja xx 01 05.

Kaasrahastamise andmed

Kui ettepanek hõlmab liikmesriikide või muude asutuste (palun täpsustada) poolset kaasrahastamist, peaks allpool esitatud tabelis näitama, milline on selle kaasrahastamise hinnanguline tase (kui kaasrahastajaid on mitu, võib lisada täiendavaid ridu):

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kaasrahastav asutus		aasta n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 jj	Kokku
.....	f	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kulukohustuste assigneeringud (sh kaasrahastamine) KOKKU	a+c+d +e+f							

4.1.2. Kooskõla finantsplaneeringuga

- Ettepanek vastab olemasolevale finantsplaneeringule.
- Ettepanekuga kaasneb finantsperspektiivi asjakohase rubriigi ümberplaneerimine.
- Ettepanekuga seoses võib olla vajalik institutsioonidevahelise kokkuleppe²⁸ sätete kohaldamine (st paindlikkusinstrumendi või finantsperspektiivi läbivaatamine).

4.1.3. Finantsmõju tuludele

- Ettepanekul puudub finantsmõju tuludele
- Ettepanekul on finantsmõju; mõju tuludele on järgmine:

NB: Kõik üksikasjad ja tähelepanekud, mis seonduvad tuludele avaldatava mõju arvutusmeetodiga, tuleb näidata eraldi lisas.

miljonites eurodes (üks koht pärast koma)

Eelarverida	Tulud	Enne meetme rakendamist [aasta n-1]	Olukord pärast meetme rakendamist					
			[aast a n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ²⁹
	a) Tulud absoluutväärtuses							
	b) Tulude muutus	Δ						

(Kui mõju on seotud rohkem kui ühe eelarvereaga, täpsustage palun kõik seonduvad tulude eelarveread, lisades tabelile vajalikul arvul ridu.)

²⁸ Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

²⁹ Vajaduse korral, st kui meetet rakendatakse üle kuue aasta, lisage täiendavaid veerge.

4.2. Täistööajale taandatud personal (sh ametnikud, ajutine personal ja koosseisuväline personal) – vt täpsemalt punktist 8.2.1.

Aastane vajadus	2009	2010	2011	2012	2013	2014 jj
Personal kokku	10 A*/AD	15,5 A*/AD	11 A*/AD	7 A*/AD	7 A*/AD	7 A*/AD

5. TUNNUSJOONED JA EESMÄRGID

5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetav vajadus

ELi süsinikdioksiidi heitkogustega kauplemise süsteem on üks olulisimaid vahendeid ELi panuses heitkoguste märkimisväärsesse vähendamisse, mis on vajalik ohtlike kliimamuutuste vältimiseks.

Esimese kauplemisperioodi kogemuste ja sidusrühmadega toimunud laialdaste arutelude põhjal on selgunud, et kava on vaja edaspidi tõhustada ja laiendada seda suurtele tööstusaste põhjustajatele, nii et sellest saaks tugev alustala ülemaailmse süsinikuturu loomisel ja tulevase kliimamuutust käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimisel. Rahalisi vahendeid on vaja selleks, et komisjon saaks täita direktiiviga ettenähtud ülesanded, mis hõlmavad järgmist:

- määruste väljatöötamine, milles sätestatakse seiret ja aruandlust, heitearuannete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist ning oksjoneid käsitlevad üksikasjalikud rakenduseeskirjad;
- kogu ühendust hõlmavate jaotamiseeskirjade väljatöötamine;
- eeskirjade väljatöötamine projektide jaoks, mis on seotud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisega ühenduse piires või väljaspool seda;
- võimaluse korral selliste meetodite ja sätete väljatöötamine, mis kehtivad seni, kuni kliimamuutust käsitlev rahvusvaheline kokkulepe on sõlmitud;
- direktiivi sätete mis tahes vajalik kohandamine, kuni kliimamuutust käsitlev rahvusvaheline kokkulepe on sõlmitud;
- kokkulepete ja lepingute koostamine, mille alusel tunnustatakse vastastikku ühenduse süsteemi kvoote ja mujal maailmas selle süsteemiga ühitatavate, kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise kohustuslike süsteemide kvoote,
- rakendamisega seotud uuringute või muu tehnilise abi hanked;
- teabevahetuse ja suutlikkuse suurendamisega seotud tegevused.

Süsteemi tõhustatud õiguskindlusest ja prognoositavusest ning ulatuslikumast ühtlustamisest saavad peamiselt kasu süsteemiga praegu hõlmatud või tulevikus hõlmata kavatsesetavate käitiste käitajad. Tõhustatud läbipaistvusest ja prognoositavusest saavad kaudselt kasu ka kauplemise vahendajad.

5.2. Ühenduse meetme lisandväärtus, ettepaneku seotus ja kooskõla muude finantsmeetmetega ning võimalik koostoime

Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise seotud meetet saab kõige paremini võtta ühenduse tasemel toimiva seadusandluse ja kooskõlastamise kaudu. Ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi esimese etapi (2005–2007) kogemustest nähtus, et ulatuslikumat ühtlustamist on vaja nt direktiivi reguleerimisala kohaldamisel ning ülemmäära kehtestamise ja kvootide eraldamise eeskirjade puhul, et vältida konkurentsimoontusi siseturul.

Tegevuskulud kavandatakse selle LIFE+ eelarve osana, mille puhul kohaldatakse tsentraalset otsehaldust.

5.3. Ettepaneku eesmärgid, oodatavad tulemused ja nendega seonduvad näitajad tegevuspõhise juhtimise raames

8.–9. märtsi 2007. aasta Euroopa Ülemkogu kinnitas ELi eesmärgi vähendada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 20 % (teatavatel tingimustel 30 %) võrra 1990. aastaga võrreldes, mis on ELi panus 2012. aasta järgset perioodi käsitlevasse üldisesse ülemaailmsesse kokkuleppesse, eeldusel et teised arenenud riigid võtavad endale võrreldavaid heitkoguste vähendamise kohustusi ning majanduslikult enam arenenud arengumaad panustavad piisavalt vastavalt oma kohustustele ja vastavatele võimalustele.

Lisaks sellele kinnitas Euroopa Ülemkogu, et ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem on ja jääb kõige olulisemaks vahendiks ELi panuses, et saavutada heitkoguste märkimisväärne vähendamine, täitmaks strateegilist eesmärki, mille kohaselt ei tohiks maailma keskmise õhutemperatuuri tõus ületada 2 °C võrreldes industriaalajastule eelnenud ajajärgu tasemega.

Seetõttu on oluline, et esimese, „töö käigus õppimise” etapi (2005–2007) kogemusi silmas pidades tuleb ELi heitkogustega kauplemise süsteemi täiustada ja laiendada ning valmistada seda ette mujal maailmas kehtestatud piiramise ja kauplemise (*cap-and-trade*) süsteemidega sidumiseks. Ettepaneku eesmäärke on selgitatud seletuskirjas.

Eesmärk	Näitaja
ELi heitkogustega kauplemise süsteemi täiustamine ja selle reguleerimisala laiendamine	Tööstusharude või liikmesriikide esitatud vähem hulk kaebusi, mis on seotud reguleerimisala kohaldamise erinevustega liikmesriikide vahel ja väikseimate käitiste ebaproportsionaalsete halduskuludega.
Süsteemi parem ühtlustamine ja prognoositavuse parandamine	Puudub konkurentsi moonutamist siseturul, mis on tingitud erinevast rakendamisest liikmesriikides. Ettevõtetal on piisav õiguskindlus, et suuta otsustada madala süsinikusaldusega tehnoloogiatesse tehtavate keskpikkade ja pikaajaliste investeeringute üle.
Nõuete pidev järgimine ja jõustamine	Suur usaldus ELi heitkogustega kauplemise süsteemi suhtes, ka rahvusvaheliselt.
Sidumine kolmandate riikide asjakohaste heitkogustega kauplemise süsteemidega ning asjakohaste vahendite olemasolu arengumaade ja üleminekumajandusega riikide kaasamiseks	Antud sisend kolmandates riikides või haldusüksustes heitkogustega kauplemise süsteemide väljatöötamisse, pidades silmas sidumist ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga nende keskkonnapuutumatust ohtu seadmata.

5.4. Rakendusmeetod (soovituslik)

X *Tsentraliseeritud haldamine*

X otse, haldajaks on komisjon

kaudselt, haldamine on delegeeritud:

täitevasutustele

ühenduste asutatud asutustele, millele on osutatud finantsmääruse artiklis 185

riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele

Haldamine detsentraliseeritult või koostöös

liikmesriikidega

kolmandate riikidega

Haldamine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (palun täpsustage)

Asjakohased märkused:

6. JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

6.1. Järelevalvekord

Liikmesriigid peavad aru andma kõikidest direktiivi rakendamiseks võetud meetmetest (ettepaneku artikli 7 lõige 1 ja artikkel 2).

Lepingutega, mis komisjon on direktiivi rakendamiseks sõlminud, on ette nähtud komisjoni (või komisjoni volitatud esindaja) poolne järelevalve ja finantskontroll ning vajadusel kontrollikoja auditid kohapeal.

6.2. Hindamine

6.2.1. Eelhindamine

Vt käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnang. Kavandatud meetmete majanduslikku, sotsiaalset, tervishoiualast ning keskkonnamõju on hinnatud. Mõjuhinnang teostati 2007. aastal osaliselt sisemiselt ja osalt väliskonsultantide abiga.

6.2.2. Vahe - ja järelhindamise järel võetavad meetmed (varasematest samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid)

Kavandatud meetmete ning lisatud mõjuhinnangu puhul võetakse arvesse ajavahemikul 2005–2007 ühenduse süsteemi käitamisega seoses saadud õppetunde.

6.2.3. *Edasise hindamise tingimused ja sagedus*

Käesoleva ettepaneku rakendamise edusamme ja selleks eraldatud vahendite asjakohasust hinnatakse igal aastal seoses halduskavaga.

7. **PETTUSEVASTASED MEETMED**

Sisekontrollistandardeid 14, 15, 16, 18, 19, 20 ja 21 ning nõukogu määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) sätestatud põhimõtteid kohaldatakse täielikult.

8. ANDMED VAHENDITE KOHTA

8.1. Ettepanekute eesmärgid nende finantskulu järgi

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

(Esitada eesmärkide, meetmete ja väljundite nimetused)	Väljundi liik	Keskmine kulu	2009		2010		2011		2012		2013		2014 või järgnevad		KOKKU	
			Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku
TEGEVUSEESMÄRK nr 2 Parem ühtlustamine ja prognoositavuse parandamine																
Meede 1 Kogu ühendust hõlmavate jaotamiseskirjade vastuvõtmine																
- Väljund 1	Jaotamiseskirjad		0	0,400	1	1,00									1	1,500
Meede 2 Kogu ühendust hõlmava registri loomine ja haldamine																
- Väljund 1	Tarkvara				1	0,750									1	0,750
Meede 3 Sätted, mis käsitlevad ELi projekte väljaspool ELi heitkogustega kauplemise süsteemi																
- Väljund 1	Saastekvootide eraldamise sätted								1	0,150					1	0,150
<i>Kuni rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimiseni</i>																
Meede 7 Süsinikdioksiidi lekke probleemi lahendamine																

- Väljund 1	Aruanne süsinikdioksiidi võimaliku lekke kohta		1	0,350										1	0,350
2. eesmärk kokku			1	0,750	2	1,850			1	0,150				5	2,750
TEGEVUSEESMÄRK nr 3 Nõuete pidev järgimine ja jõustamine															
Meede 1 Suuniste tõhustamine ja parandamine															
- Väljund 1	Seiret ja aruandlust käsitlev määrus		1	0,100										1	0,100
- Väljund 2	Tõendamist ja akrediteerimist käsitlev määrus		1	0,050										1	0,050
3. eesmärk kokku			2	0,150										2	0,150
TEGEVUSEESMÄRK nr 4 Sidumine ja kolmandate riikide kaasamine															
<i>Kuni rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimiseni</i>															
Meede 1 Uute ühikute / mehhanismide kasutamise sätestamine															
- Väljund 1	Sätted						1	0,150						1	0,150
4. eesmärk kokku							1	0,150						1	0,150
KULUD KOKKU			4	0,900	2	1,850	1	0,150	2	0,150				9	3,050

8.2. Halduskulud

8.2.1. Ametikohtade arv ja liigid

Ametikoha liik		Meetme haldamiseks vajalik olemasolev ja/või täiendav personal (täistööajale taandatud ametikohtade arv)					
		2009	2010	2011	2012	2013	2014+
Ametnikud või ajutine personal ³⁰ (XX 01 01)	A*/AD	9	14,5	10	6	6	6
	B*, C*/AST	1	1	1	1	1	1
Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal ³¹							
Art XX 01 04/05 kohaselt rahastatav muu personal ³²							
KOKKU		10	15,5	11	7	7	7

8.2.2. Meetmetest tulenevate ülesannete kirjeldus

- Oksjoneid, seiret ja aruandlust ning tõendamist ja akrediteerimist käsitlevate määruste väljatöötamine
- Kogu ühendust hõlmavate jaotamiseskirjade ja elektroonilise registri väljatöötamine
- Kuni kliimamuutust käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimiseni teatavate energiamahukate käitiste suhtes kohaldatava mehhanismi vajalikkuse analüüsimine
- Süsteemi kohandamine vajaduse korral kliimamuutust käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe alusel
- Rakendamise järelevalve liikmesriikides
- Suutlikkuse suurendamise ja teabevahetusega seotud tegevused

8.2.3. Ametikohtade jaotus (koosseisuline personal)

- Ametikohad, mis on asendatava või pikendatava programmi haldamiseks praegu ette nähtud
- Ametikohad, mis on poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames eelnevalt aastaks n ette nähtud

³⁰ Ametikoha kulud EI OLE kaetud võrdlussummast.

³¹ Ametikoha kulud EI OLE kaetud võrdlussummast.

³² Mille kulud sisalduvad võrdlussummas.

- X Ametikohad, mida tuleb taotleda järgneva poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti menetlemise käigus
- Ametikohad, mis tuleb olemasolevaid vahendeid kasutades asjaomases haldustalituses ümber paigutada (talitusesisesed ümberpaigutused)
- Ametikohad, mis on aastal n nõutavad, kuid ei ole kõnealuse aasta poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames ette nähtud

8.2.4. Võrdlussummas sisalduvad muud halduskulud (XX 01 04/05 – Halduskorralduskulud)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eelarverida (number ja nimetus)	2009	2010	2011	2012	2013	2014 jj	KOKKU
1 Tehniline ja haldusabi (sh sellega seonduvad personalikulud)							
Täitevasutused ³³							
Muu tehniline ja haldusabi							
- sise-							
- välis-							
Tehniline ja haldusabi kokku							

8.2.5. Võrdlussummast välja jäävad personalikulud ja nendega seonduvad kulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Ametikoha liik	2009	2010	2011	2012	2013	2014 jj
Ametnikud ja ajutine personal (XX 01 01)	1,170	1,813	1,287	0,819	0,819	0,819
Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal (abiteenistujad, riikide lähetatud eksperdid, lepinguline personal jne) (täpsustada eelarverida)						
(Võrdlussummast VÄLJA jäävad) personalikulud ja nendega seonduvad kulud kokku	1,170	1,813	1,287	0,819	0,819	0,819

Arvestus – *Ametnikud ja ajutine personal*

Standardpalk 1A* /AD puhul on punkti 8.2.1 kohaselt 0,117 miljonit eurot.

³³ Viidata tuleb konkreetsele asjaomas(t)e täitevasutus(t)e finantsselgitusele.

Arvestus – *Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal*

Puudub

8.2.6. Võrdlussummast välja jäävad muud halduskulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 jj	KOKKU
XX 01 02 11 01 – Lähetused		0,010	0,010	0,010			0,030
XX 01 02 11 02 – Koosolekud ja konverentsid							
XX 01 02 11 03 – Komiteed ³⁴		0,027	0,081	0,135	0,027	0,081	0,351
XX 01 02 11 04 – Uuringud ja konsultatsioonid							
XX 01 02 11 05 – Infosüsteemid							
2 Muud halduskulud kokku (XX 01 02 11)	0,000	0,037	0,091	0,145	0,027	0,081	0,381
3 Muud halduskulud (XX.010301 (Andmekeskuse sisseseade, andmekeskuse teenused ja tegevuskulud))	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	0,250	1,500
Halduskulud kokku v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (jäävad võrdlussummast VÄLJA)	0.250	0.287	0.341	0.395	0.277	0.331	1.881

Arvestus – *Võrdlussummast välja jäävad muud halduskulud*

Ajavahemikul 2010–2013 on igal aastal ette nähtud kümme komisjoni töötajate lähetust ühikuhinnaga 1 000 eurotuute õigusaktide selgitamiseks ning selleks, et aidata liikmesriikidel neid rakendada.

Kliimamuutuste komitee koosolekud (ühikuhind: 27 000 eurot) on ette nähtud komisjoni kolme uue määruse vastuvõtmiseks ning komisjoni ühe kehtiva määruse ja kogu ühendust hõlmavate jaotamiseskirjade muutmiseks. Kui kliimamuutust käsitlev rahvusvaheline kokkulepe on sõlmitud, on ELi heitkogustega kauplemise süsteemi teatavaid osasid tõenäoliselt vaja kohandada komiteemenetluste kaudu. Komiteemenetluste kaudu võib vastu võtta kokkuleppeid ja lepinguid, mis käsitlevad kolmandate riikide kavade sidumist ELi heitkoguste kauplemise süsteemiga. Kliimamuutuste komitee koosolekud komisjoni määruste vastuvõtmiseks ning kogu ühendust hõlmavate jaotamiseskirjade muutmiseks on vajalikud ajavahemikul 2010–2012. Muude koosolekute ajastamine sõltub rahvusvahelistest arengusuundadest.

³⁴ Täpsustage komitee liik ja rühm, millesse see kuulub.

250 000 eurot aastas. Kõnealusel summas sisalduvad kulutused on seotud ühenduse sõltumatu tehingute registri (CITL) / ühenduse registri haldamisega komisjoni poolt ning süsteemi täielikuks toimimiseks vajalike infotehnoloogia- ja sidevahendite ostmise ja hooldusega. Kvootide väljaandmise, üleandmise ja kehtetuks tunnistamise kohta peetav sõltumatu tehingute register CITL on ELi heitkogustega kauplemise süsteemi toimimise jaoks elutähtis infotehnoloogiline rakendus, mida komisjon on kohustatud pidama vastavalt direktiivi 87/2003/EÜ artiklile 20. Vastavalt määruse (EÜ) nr 2216/2004 (registrite standarditud ja turvatud süsteemi kohta) artiklile 68 peab komisjon tagama, et ühenduse register ja ühenduse sõltumatu tehingute register on 7 päeva nädalas ööpäevaringselt kättesaadavad ning et kõnealuste registrite töös tekkivad katkestused on minimaalsed.

Süsteemi arendamise ja haldamisega seotud kulud kaetakse eelarverealet 07 03 07 (LIFE +) – vt punkt 8.1..

Personali- ja halduskulude vajadused kaetakse haldavale peadirektoraadile jaotatud vahenditest iga-aastase vahendite eraldamise protseduuri raames, võttes arvesse eelarvepiiranguid.